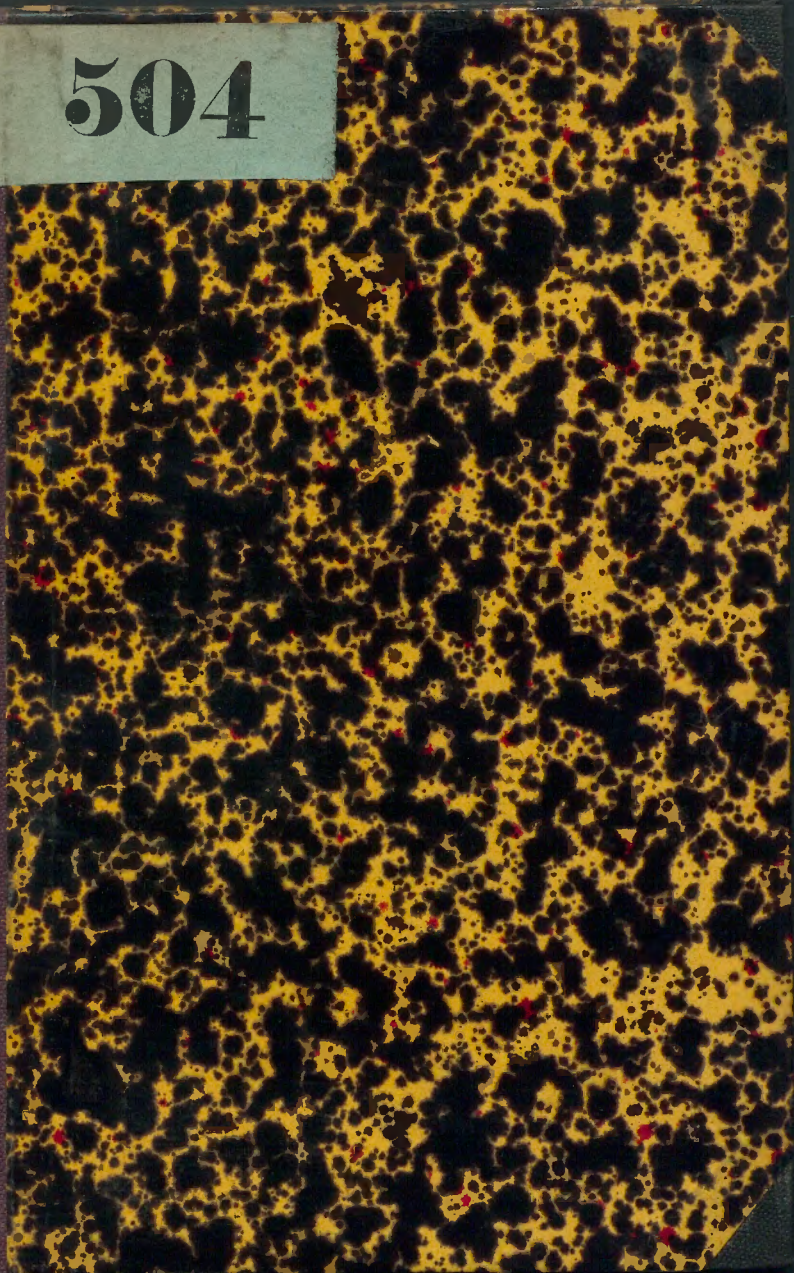
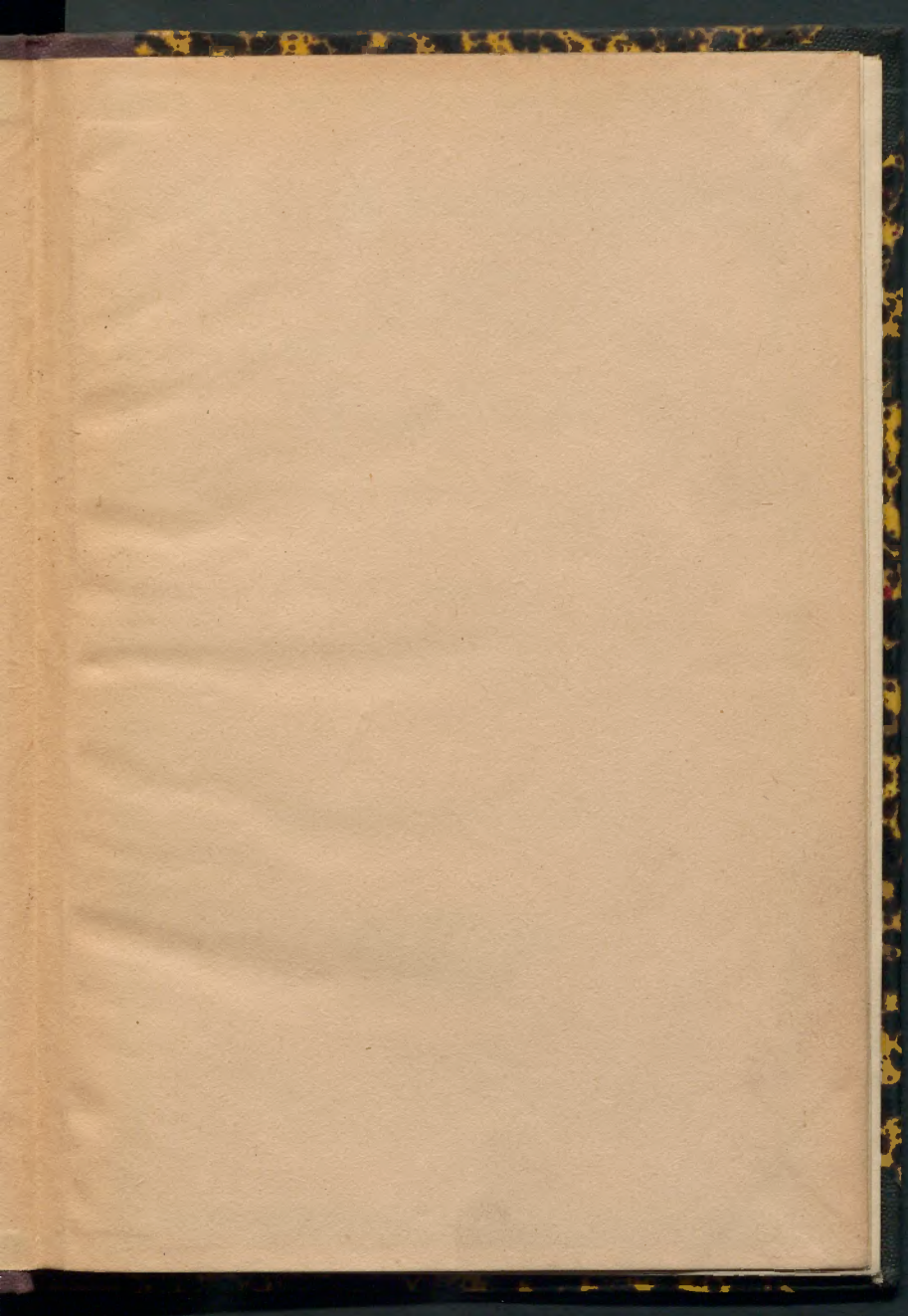

504

un. 504.

47. 5

ՃԱՆԸՆ ԷՕԼԻԻՄՍԻԻԶԼԻԻՑԻԻ

ԹԱՂԻՄԻ

ՔԻԹԱՊ Ը ՄՈՒԳԱՏՏԷՍԷ

ՄԻԻԹԱՊՐՕԳ ՄԸ ՏԵՐ

IMMORTALITY OF SOUL;

Is it a Scripural Doctrine?

ԷՍԷՐԻ

Ա.ԼՕՆԶՕ Թ. ՃՕՆԶ

معارف نظارت جلیله سنك رخصتيله طبع اولنشددر

Ի Ս Թ Ա Ն Պ Օ Լ

ՄԱԹԱՊԱՐ Գ. ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ

Սուրբան համամ հաստի, քիւ 14

1892

ՃԱՆԸՆ ԷՅՕԼԻԻՄՍԻԻԶԼԻԻՅԻԻ

ԹԱ՛ԼԻՄԻ

ՔԻԹԱՊԸ ՄՈՒԳԱՏՏԷՍԷ

ՄԻԻԹԱՊԸՊ ՄԸ ՏԸՐ

Ճաննն թապ'էն էօլիւմսիւզ օլմասը թա'լիմի պու տիւնեատա զուհուր էաէ կէլէն էն էսքի վէ էն 'ուսուսթի թա'լիւմսիւման պիրի օլուպ, խէլասքեար Յիսուսնն իմանը վա'զ օլունմագտան ագտէմ պու վա'զ օլունմըչ տըր: Եւըլան տախի գարըյա՝ Մուհլէֆա էօլիւմսիւմ տէտի: Վէ օլ կիւնտէն պու անէտէք ինսանլար թա'լիմ ի մէգքիւրիւ Ալլահն հագիգաթը մագամընտա թուլթմըչ տըրլար: Վէ ֆիլ վազը՝ չիմտի ճաննն էօլիւմսիւզլիւլիւ թա'լիմի Բիթապը Մուգատտէսի գա'իտէ ի իման տէլիւ գապուլ վէ իտտիա էտէնլէրին արասընտա օլ գատար չէօնրէթ պուլմըչ տըր քի, անը ինքեար էյլէմէք պիզգաթ Բիթապը Մուգատտէսի ինքեար էյլէմէք մագամընտա թուլթուլմագտա տըր: Փագաթ թա'լիմի մէգքիւրիւ ինքեար էյլէմէք իլհամն հագիգաթընը պիր վէճիլէ ինքեար էյլէմէք օլմատըգտան մա'տա, հագիգաթը հալտէ իլհամն հագիգաթը՝ ահմէֆ ճաննն թապ'էն էօլիւմսիւզլիւլէ մալիք օլտըղը պիլ քիւլիլէ ինքեար օլունմագ իլէ իսպաթ վէ գապուլ օլունա պիլիլի: Բէլամ Ուլլահ պունու սէրահէթէն պէյան էտէր:

Ա. ԳՐՅԱՍԷԹ

Գրեթապ ը Մուգատտէստէ պունտան տահա վազին աուրէթտէ թա'լիւմ վէ տահա ինթիմամէլէ պահա օլունան պիր հագիգաթ եօգ տըր : Եահի ատէմլէրին մէվճուտիյէթ ի ուխրէվիյէլէրի միւսթագիլէն եա էմվաթ տան Գըյա- եախօտ էօլիւմ թաթմագսըզ Քէպէրոյէ-լ էթմէլէրինէ մէրպութ տըր : Պօղոս ըէսուլըն ախրէթ իւմիտի գըյա- մէթ իւլ էմվաթ իտի : Միւմաիլէյի « Գրիստոսը գազան- մաղա » ճէհտ էյլէմէսի հագգընտա պահա էտէր իքէն շէօյ- լէ պուլուրուր : « Թաքի պէն անը վէ անըն գըյամէթի- նին գուվլէթինի վէ էօլիւմիւնէ միւշապի հըլընարագ էլէմլէրինին միւշարէքէթինի պիւմէքլէ : Կէր վէճիլէ Գը- յաթի իւլ էմվաթ Լաւըլ օլայը : » Ֆիլ. 3. 10, 11 : Պօղոս ըէսուլ մէճլիսին հուզուրընա « գըյամէթ իւլ էմվաթըն իւմիտինտէն տօլայը մուհաքէմէ օլունմաղա տա'վէթ օ- լունտը : Սմալ 23. 6 : Վէ պա'տէհու Ֆէլիքս վալինին հուզուրընտա իսպաթ ը պէրա'էթ էտէրքէն քէնտի իւ- միտինին էնճամը գըյամէթ իւլ էմվաթ իտիյինի պէյան գըմնընտա տէտի քի , « Գէնտիլէրին տախի միւնթագըր օլտըզլարը միսիլիւ , կէրէք սալիհլէրին վէ կէրէք Փա- սըզլարըն էմվաթտան գըյամ էտէճէքլէրինի Ալահտան իւմիտ էտէրիւ : » Սմալ. 24. 15 : Պօղոս ըէսուլ քէնտի- նին ախրէթ իւմիտինի տէֆա' պէ տէֆա' պու վէճիլէ իֆատէ էտէր :

Գրեթապ ը Մուգատտէսին մուհարրիրլէրինտէն պու շէյի թա'լիւմ էտէն սալթ Պօղոս ըէսուլ տէյիլ տիր : Հագ- ըթ ի էյուպ իւմիտինին իթմամը իչիւն գըյամէթ իւլ էմվաթա ինթիզար էտէր իտի : Յոր 14. 14, 15, 17. 13 — 15. 19. 23—27 : Դաւիթ փէյղամպէր' « Սէնքի պանա չօգ վէ շիտտէթլի մուգայագալար չէքտիրտին , եինէ

պէնի ինեա էտէճէքսին , վէ եինէ պէնի գէմինին տէրին
 եէրլէրինտէն չըգարաճագսըն » տէյիւ պուլուրուր : Մէգ.
 71. 20 : Վէ պիր պաշգա եէրտէ , « Պէն սալահ իլէ տի-
 տարընը կէօրիւպ , ույանտըղըմտա սիմանտան տոյաճա-
 զըմ » տէր : Մէգ. 17. 15 : Վէ տահա նէ՞ տէյէլիմ . զիրա
 Եսայի , վէ Երեմիա , վէ Եզեկիէլ , վէ Դանիէլ , վէ Ով-
 սէէ վէ Միքիա վէ պիլ ճիւմլէ փէյղամպէրլէր իլէ ըէ-
 սուլլէրտէն պահա էտէճէք օլսագ վագըթ եէթիշմէգ . Բէ-
 զալիք էֆէնտիմիզին քէլամընտ կէօրէ : Ալլահ « Պէն Աբ-
 րահամըն Ալլահը վէ Իսահակըն Ալլահը վէ Յակոբըն Ալ-
 ւահը իմ » տէմէքլէ էօլիւլէրին գըյամ էտէճէյինի պէյան
 էթմիշ տիր : Տահաը վար . Յիսուս քէնտի շայիրտլէրի-
 նին նազարը տիգգաթընը տա՞իմա գըյամէթ իւլ էմվա-
 թա չէվիրիպ , քէնտինին վա՞տ էթտիյի միւքեաֆաթա
 անճագ պու թարիզլէ նա՞իլ օլաճագլարընը պէյան էտէր
 իտի : Յովհ. 6. 39—54 տէն էօյրէնտիյիմիզէ կէօրէ , է-
 ֆէնտիմիզ քէնտինէ իման էտէնլէրէ վա՞տ պուլուրուր ի-
 քէն՝ իմանլարընա էնճամ տէյիւ գըյամէթի թա՛եին էտիպ ,
 տէօրթ տէֆ՛ա « Պէն տախի անը սօն կիւնտէ ինեա էտէ-
 ճէյիմ » տէյիւ պուլուրուր : Վէ Ղուկ. 14. 13, 14 տէ
 չէօյլէ մուհարրէր տիր . « Զիյաֆէթ էթտիյին գէման ,
 ֆագիրլէր վէ սագաթլար վէ թօփալլար վէ ա՛մալարը
 տա՛վէթ էյլէ , վէ . . . սանա «սիւլէրէն էլլա՛նէնտէ
 միւքեաֆաթ էտիլէճէք տիր : »

Վէ եինէ Պօղոս ըէսուլ պու մատտէյէ տա՞իր պիզէ
 էօյլէ գաթի՛ վէ մանթըգի պիր պիւրհան կէթիրիր քի
 անըն էօնիւնտէ ճանըն էօլիւմսիւղլիւյիւ թա՛լիմի պիր
 ան պիլէ սուրամագ : Կորնթոսլարա եագըլան պիրին-
 ճի ըիսալէնին օն պէչինճի պապը քիւլլիյէն գըյամէթ
 իւլ էմվաթը իսպաթ էտէն պիր պահաստան ՚իպարէթ օ-
 լուպ , անտէ ըէսուլ էվվէլա պէր հայաթ օլան եիւզլէրճէ
 չահիտլէր վասըթասըյլէ Գրիստոսըն էօլիւլէրտէն գըյամ
 էթտիյինի իսպաթ էտէր : Օ վագըթաա պա՛ղը քիմսէլէր

« Գրչամէթ հալա վուզու » պուլմըշ տըր » տէյօրլար իտի :
Րէսուլ պու իտտի'այը ճէրհ էթմէք իւզրէ իւշ նօզթա
թազտիւմ էտէր , քի անլէրտէն հէր պիրի ճանըն էօլիւմ
սիւզլիւլիւ թա'լիմինի Գրիսթիյան թա'լիմաթը արասըն-
տան պիլ քիւլլիյէ իսրաճ վէ տէֆ' էտէր :

1. Պահարն մուգատտէմէսի 16 ընճը այէթտէ պուլու-
նուր . « էկէր էմէն քըյա էմէլլէրսէ : » Իւշ հէթիճէ ,
« Գրիստոս տախի գըյամ էթմէմիշ տիր . » էօյլէ իսէ « սի-
զին իմանընըզ պաթըլ օլուպ' սիզ տահա կիւնահլարը-
նըզտա սընըզ : » Վէ երնէ , « էկէր էմվաթ գըյամ էթ-
մէզլէրսէ , » էքէնճէ հէթիճէ , « Գրիստոստա ույույանլար
տախի հէլա օլմուշ քըր : » Այէթ 18 . Րէսուլլն պու ի-
ֆատէսիլլէ ճանըն էօլիւմսիւզլիւլիւ թա'լիմի իքիտի պիր-
լիքտէ սահիհ օլամազ իտիյի շիւպշտէն պէրի տիր : Զի-
րա էկէր ճան էօլիւմսիւզ իսէ , հէլաք օլամազ պինա'էն
'ալէյհ' անըն պազա ի մէվճուտիյէթինին գըյամէթ իւլ էմ-
վաթա հիշ պիր 'ալազասը եօզ տըր : Ճանըն էօլիւմսիւզ-
լիւլիւնէ ինսնանլարըն ճիւմլէսի զանն էթմէզլէ'ր մի քի
պու տիւնեատան Գրիստոսա իման էթմիշ օլարազ ինթի-
զալ էտէնլէր սէմայա կիտիպ անըն պէրէքէթինի իսթի-
ֆատէ էտէրլէր : Պիւա շիւպհէ , էկէր պէօյլէ իսէ , հա'նկը
մէպտէյէ պինա'էն անլէր « հէլաք օլմուշ տըր » տէյիւ-
թասավուր օլունա պիլիր : Անլէրին գըյամէթէն հէ' իհ-
թիյաճլարը վար : Գըյա էմէլլէր սէմավաթըն պիլ ճիւմ-
լէ սա'ատէթինէ մալիք տէյիլլէ'ր մի : Գալլը մէզքիւրէ
կէօրէ մութլազա պէօյլէ օլմազ իճապ էտէր : Պու թազ-
տիրտէ գըյամէթ ասլա վուզու' պուլմասա պիլէ , անլէր-
տէն հիշ պիրինին հէլաք օլմատըղը դայէթ վազիհ վէ
սահիհ տիր :

Ֆազաթ Գրիթապը Մուգատտէս գալլը մէզքիւր 'ա-
լէյինտէ շէհատէթ էտիպ տէր քի , « էկէր էմվաթ գըյամ
էթմէզլէրսէ , Գրիստոստա ույույանլար տախի հէլաք օլ-
մուշ տըր : » Վէ պու սահիհ տըր : Պինա'էն 'ալէյի

եկէր գըյամէթ իւլ էմվաթ եօգ իսէ, վէֆաթ էթմիշ վէ տահա էտէճէք օլանլար իչիւն ախրէթ եօգ աըր :

Լաքին ախրէթ օլաճաղընա տա՞իր Ալլահ ճիւմլէ ա- տէմլէրէ վա՞տ պուլուրմըշ օլուպ, պուընր տախի « Գրիս- տոսը էմվաթտան գըյամ էթտիրմէսի » վազը՝ասըլէ իս- պաթ էթմիշ տիր : 'Ամալ 17. 31. Թա՞պիր ի ախէրլէ, Գրիստոսըն գըյամ էթմէսի պիլ ճիւմլէ էօլիւլէրին գըյամ էտէճէլինէ պիր փէշ ի իւհի տիր : « Զիրա Ազամտա ճիւմլէսի էօլտիւքլէրի միսիլիւ, Գրիստոստա տախի ճիւմլէսի ինեա օլունաճագ, » վէ, « Կէրէք սալիհլէր վէ կէրէք Փասըզար էօլիւլէրտէն գըյամ էտէճէքլէր : » Պի- նա՞նն 'ալէյհ կէրէք սալիհ վէ կէրէք Փասըզ էօլիւ- լէր իչիւն ախրէթ ճանըն էօլիւմսիւզլիլիւ վասըթասըլէ Կէյէլ, իլա գըյամէթ իւլ էմվաթ վասթասըլէ օլաճագ աըր :

2. Պու խուսուստա րէսուլըն թագտիւմ էթտիյի տիկէր նօգթա 32 ինճի այէթաէ պուլուընուր : « Եկէր պէն էֆսուսա տա ինսանճա վիւհուշ իլէ ճէնկլէշտիւմ իսէ, էօլիւլէր գըյամ էթմէտիյի թագտիրտէ պանա նէ՞ Փա՞իտէ օլուր, ելէլիւմ վէ իչէլիւմ, զիրա եարըն էօլիւրիւզ : » Պու այէթ հագ- գընտա Տր. Ատամ Գլարքըն թագտիւմ էթտիյինաէն 'ալա պիր թէֆսիր վէրիլէմէզ : Միւմաիլէյհ չէօլլէ պուլուընուր :

« Պէնճէ պու այէթ շու վէճիլէ օգունճագ կէրէք տիր : Եկէր պէն էֆսուստա ինսանճա վիւհուշ իլէ ճէնկլէշտիւմ իսէ, պանա նէ՞ Փա՞իտէ օլուր : էօլիւլէր գըյամ էթմէ- տիյի թագտիրտէ ելէլիւմ վէ իչէլիւմ, զիրա եարըն էօ- լիւրիւզ : Բէսուլըն պուրատա պուլուրաղըր Գըյա՞նն եօգ Գըյ թա՞լիւմինտէն վասըլ օլունան նիզամի վէ հագիգի պիր նէթիճէ տիր : զիրա էկէր Գըյա՞նն եօգ իսէ, Կէյէլ — միւսթագպէլտէ միւսթա՞նն եա միւսթա՞նն — օլամազ : Իմաի նի՞շիւն իսչ թաշըրպ քէնտիմիգի հէր զէման թա՞- լիւմ էթմէլիլիւզ, Ելէլիւզ իչիւզ զէվզ ու սէֆա էտէլիւմ : զիրա եարըն էօլիւրիւզ վէ իլ էլ էպէտ Կօն վարըրըզ : »

Պու թէֆսիր սահիհ վէ հէր վէճհլէ գապուլէ շայան տըր : Վէ էվվէճէ պէյան օլունտըղը վէճհ իւզրէ Բէսուլըն հէփ պահար պու օլուպ , պիւթիւն Գիթապ տախի պունը թաստըգ էաէր : Փագաթ էկէր ճան էօլիւմսիւզ իսէ , նէ Տր . Գլարքըն թէֆսիրի՝ նէ տէ Պօղոսըն պահար սահիհ տիր : Զիրա ճան էօլիւմսիւզ օլտըղը թագտիրտէ , նէ զէման էօլսէք , գըյամէթ օլսա օլմասա , «իւ էլ էպէտ սօնա» վարմայըզ , իմտի փէք վազիհ տէյիլ միքի , ճանըն էօլիւմսիւզլիւլի թա'լիմի Գիթապըն էն աշըգ սէօզլէրինի իպթալ էտէր , պինսէն 'ալէյհ սահիհ օլամազ :

Տր . Գլարք Ա Կորն . 15 պապ հագգընտա եազտըղը թէֆսիրինին սօնընտա շու վէճհլէ պէյան ը էֆքեար էտէր :

« Շու պիր նօգթայը իշար էթմէքսիզ կէչէմէմ . կէօրիւնիւր քի էւյաֆէթ թա'լիմի իւք Գրիսթիյանլարըն ինտինտէ շիմտի օլտըղընտան փէք զիյատէ էհէմմիյէթլի թութուլուր իտի : Նէտէն օլա : Բէսուլլէր պէր տէվամ անը իտտի'ա , վէ Սլլահըն գավմընը զայրէթ , իթա'աթ վէ սա'ատէթէ անըն վասըթասըյլէ թէչվիգ էտէրլէր իտի : Հալ պու քի անլէրին խէլէֆլէրի պու կիւն անը նատիրէն զիքը էտէրլէր... ինճիլտէ հիշ պիր թա'լիմէ պունըն գատար էհէմմիյէթ վէրիւմէզ իքէն , հալ ը հազըըն մինպէրլէրինտէ հիշ պիր թա'լիմ պունըն գատար իհմալ էտիւմիշ տէյիլ տիր : »

Տր . Գլարքըն « Նէտէն օլա » տէյիւ էյլէտիյի սու'ալ վուգուլը հալըն պէօյլէ օլմասընա փէք թէ'աճճիւպ էթտիյինի կէօսթէրիր : Վէ ֆիլ վագը'տա թէ'աճճիւպէ շայան տըր : Փագաթ մէսէլէնին հալը փէք գօլայ տըր : Ճանըն էօլիւմսիւզլիւլի թա'լիմինին վա'զը շիմտի օգատար 'ումումիլէշմիշ տիր քի գըյամէթ իւլ էմվաթ թա'լիմինէ մահալ գալմամըշ տըր : Էկէր ճանըն էօլիւմսիւզլիւլի թա'լիմի սահիհ իսէ , գըյամէթ թա'լիմինին հագիգաթէն հիշ իթիպարը օլմայըպ , ինճիլտէ գըյամէթ

իւլ էմվաթ թա՛լիմինէ վերիւնէն էհէմմիյէթ պօշ տըր : Վէ հէր նէ գատար « Րէսուլլէր պէր տէվամ » գըյամէթ իւլ էմվաթ թա՛լիմինի « իտտի՛ա » էտէրլէր , վէ « Ինճիլտէ հիչ պիր թա՛լիմէ պունըն գատար է- հէմմիյէթ վերիմէզ » իսէ տէ , ճանըն էօլիւմսիւզլիւ- յիւ թա՛լիմինին կիզլի վէ հիլէլի թէ՛սիրի ալթընտա զէմանէ վա՛իզլէրի « անը նատիրէն զիքը էտէրլէր . » վէ հագիգաթէն « հալը հազըրըն մինպէրլէրինտէ հիչ պիր թա՛լիմ պունըն գատար իհմալ էտիլմիշ տէյիլ տիր : » Ալ- լահըն քէլամը իլէ ճանըն էօլիւմսիւզլիւյիւ թա՛լիմի ա- րասընտաքի սուհի գապուլ էթմէզ 'ատապէթ պունտան տահա պէրազ սուրէթտէ կէօսթէրիլէմէզ :

3. Իւչիւնճիւ նօզթա 36 ընճը այէթտէ պուլունուր . « Սէնին էքտիին շէյ էօլմէյինճէ տիրիլմէզ . » 42—44 այէթլէրտէն կէօրիւնտիւլիւնէ կէօրէ , Րէսուլ պու քէլա- մը տօղրուտան ինսան վէ անըն գըյամը հազգընտա սէօյլէր : Ճանըն էօլիւմսիւզլիւյիւ թա՛լիմինէ կէօրէ , թէն զաթէն հայաթա մալիք օլմատըղը կիպի՝ ասըլ ին- սան տախի տէյիլ տիր : Նաշայան վէ հիսս էտէն ասըլ ինսան ճան տըր : Թա՛պիրի ախէրլէ , թէն անճագ հագիգի ինսանըն սաքին օլտըղը էվ տիր : Ճան , եա՛նի ինսանտա ասըլ « Պէն » տէյէն՝ թէնտէ սաքին օլուպ , էօլիւմ տախի անճագ ճանըն թէնտէն այրըլմասը տըր : էօլիւմ էվի եր- գըպ սահիպլինի ազատ էտէր : Պու թա՛լիմէ կէօրէ էօլիւմ տէնիլէն շէյ ասլա հօգ տըր , զիրա թէն զաթէն հայաթա մալիք օլմատըղը ճիհէթլէ էօլմէզ , վէ ճան — ասըլ ին- սան—էօլիւմսիւզ օլմաղլէ էօլէմէզ , պինա՛էն 'ալէյհէօ- լիւմ հագիգաթէն հօգ տըր : Էկէր պու սահիհ իսէ , տէյիլ սալթ էօլիւմ հօգ տըր , իլլա գըյամէթ իւլ էմվաթ տա- խի հօգ տըր . զիրա ըհսուլըն թագաիւմ էթտիյի մուգատ- տէմէյէ եա՛նի « էքտիին շէյ էօլմէյինճէ տիրիլմէզ » քէլա- մընա իսթինատէն , թէն հայաթսըզ օլմաղլէ էօլմէզ վէ գըյամ էտէմէզ , վէ ճան էօլիւմսիւզ օլմաղլէ զաթէն էմ-

զաթտան գըյամ էտէմէզ . իմտի գըյամէթ իւլ էմվաթ
պօջ վէ մանանըզ պիր թա'պիր տիր :

Պինա'էն 'ալէյի ճանըն էօլիւմսիւզլիւյիւ թա'լիմի գը-
յամէթ իւլ էմվաթ թա'լիմինէ քիւլլիյէն մուխալիֆ տիր
Փագաթ գըյամէթ իւլ էմվաթ Բիթապ ը Մուգատտէսին
թա'լիմի վէ պիզզաթ հագիգաթ Ուլլահ իտիյինտէն , ճա-
նըն էօլիւմսիւզլիւյիւ թա'լիմի հագիգաթ Ուլլահ մուխալիֆ ,
պինա'էն 'ալէյի սախթէ , քիզպ վէ միւհլիք տիր :

Բ. ՔՐԻՍՏՈՍԸՆ ԻՔԻՆՃԻ ԿԷԼԻՇԻ

Թէրթիպ ի իւհիտէ գըյամէթ իւլ էմվաթ գատար
մուհիւմ օլան պիր պաշգա թա'լիմ տահա վար տըր ,
եա'նի Րապպըմըզ Յիսուս Բրիստոսըն իքինճի կէլիշի :
Ճանըն էօլիւմսիւզլիւյիւ թա'լիմի պուհու տախի իֆ-
սատ էթմիշ տիր : Իշպու ֆէսատըն պիր տէրէճէ գը-
յամէթէ տախի 'ալագասը վար . զիրա Բրիստոս իքինճի
տէֆ'ա գուհուր իթմէյինճէ գըյամէթ օլմայաճագ , իմտի
գըյամէթ իւլ էմվաթա օլան իմանը իպթալ էթէն հէր
հանկը պիր շէյ 'աջնի վէճհլէ Րապպըն իքինճի կէլիշինէ
օլան իման վէ իւմիտի իպթալ էտէր :

Գըյամէթ իւլ էմվաթ քիւլլիյէն Բրիստոսըն իքինճի
կէլիշինէ մէրպութ իտիյի Բիթապ ը Մուգատտէստէն
գօլայճա կէօսթէրիլէ պիլիւր : Սալիկէրին անճագ գըյա-
մէթտէ միւքեաֆաթ ալաճագլարընը էվվէլճէ կէօսթէր-
տիք . վէ պուրատա իճապ ը հալտէն' սապրգա միւրա-
ճաթ էյլէտիյիմիզ պիր այէթի թէքրարլայալըմ : « Լա-
քին զիյաֆէթ էթտիյին զէման , ֆագիլլէր վէ սագաթ-
լար վէ թօփալլար վէ 'ամալարը տա'վէթ էյլէ . վէ միւպա-
րէք յուրսըն , զիրա անլէրին սանա միւքեաֆաթ էթմէյէ իզ-
թիտարը եօզ արըր . չիշնքի սանա սալիկէրին գըյամէթինտէ
միւքեաֆաթ էտիլէճէք տիր » Ղուկ . 14 . 13, 14 . վէ Յիսուս
քէնախինն կէլիշի հազգընտա' « Իշթէ թէզ կէլի իմ . վէ հէր

քէսէ քէնտի 'ամէլինէ կէօրէ վէրմէք իշխն միւքեա-
 ֆաթըմ եանըմտա տըր » տէյիւ պուլուրուր : Յայտ. 22. 12.
 Պօղոս բէսուլ Բապպըն կէլիշի իւէ սալիկէրին զըյամէ-
 թինի տօղրուտան պիրլէշտիրիպ տէր քի, « Զիրա Բապպ
 պէշալի պիր նիտա ի էմրլէ պաշ մէլէյին սէտասը վէ Ալ-
 լահըն սուրըյէ սեմապան Նիւլ-լէ Էթէճէ+թէր, վէ Քրիստոսոս
 վէֆալի էլիշ շաշլար էվլէլա գըյամ Էթէճէ+թէր Էթէր : Անտէն
 պիզ հայաթտա պագի գալանլար անլէր իւէ պէրապէր
 Բապպը իսթիգպալ իշխն պուլուրթլարտա հավայա բէֆ'
 օլունաճաղըզ վէ պէօյլէճէ տա'իմա Բապպ իւէ պէրա-
 պէր պուլընաճաղըզ » Ա. Սէլ. 4. 16, 17. Վէ եինէ, « Ճիւմ-
 լէմիզ ուլունայաճաղըզ, ամիմա ճիւմլէմիզ սուրը ախըր-
 տա, պիր անտէ, պիր կէօզ գըրփիմասընտա թէպէտտիւլ
 էտէճէյիզ . իշխնքի սուր չալընաճաղ տըր, վէ էօլիւլէր
 Փանի օլմայարագ տիրիլէճէք, պիզ տախի թէպէտտիւլ
 էտէճէյիզ : Զիրա պու Փանի օլան Փանի օլմայանը կիյ-
 մէք, վէ պու էօլիւմէ միւպթէլա օլան էօլիւմսիւզլիւյիւ
 կիյմէք կէրէք տիր : Վէ պու Փանի օլան՝ Փանի օլմա-
 յանը կիյմէք, վէ պու էօլիւմէ միւպթէլա օլան էօլիւմ-
 սիւզլիւյիւ կիյտիքտէն սօնկրա, օ զէման էօլիւմ զա-
 լէպէտէն զարգ օլտու՝ տէյիւ մուհարրէր օլան քէլամ
 վուզու՝ պուլաճագ տըր : Էյ էօլիւմ, սէնին տիքէնին
 նէ'րէտէ, էյ հավիյէ սէնին զալէպէն նէ'րէտէ տիր : »
 Ա. Կորն. 15. 51—55 :

« Օ շէմա [պու] քէլամ վուզու՝ պուլաճագ տըր : » Նէ'
 զէման : — Պիլա չիւպէճ՝ « Սուրը ախըրտէ : » « Զիւնքի
 սուր չալընաճաղ տըր, վէ էօլիւլէր . . . տիրիլէճէք : »
 Սուր նէ՝ զէման չալընաճաղ տըր : — « Սիզէ Բապպըն
 քէլամըյէ խապէր վէրիլիզ : » « Բապպ պիզգաթ . . . Ալ-
 լահըն սուրըյէ սէմատան նիւզուլ էտէճէք տիր, վէ
 Քրիստոստա վէֆաթ էթմիշ օլանլար էվլէլա գըյամ էտէ-
 ճէքլէր տիր : » « Օ շէմա էօլիւմ զալէպէտէն զարգ օլտու՝
 տէյիւ մուհարրէր օլան քէլամ վուզու՝ պուլաճագ տըր : »

Օ շէման վէ անճափ օ շէման ատէմլէր նիտա էտէճէքլէր .
« էյ էօլիւմ , սէնին տիքէնին նէ՛րէտէ , էյ հալլիյէ , սէնին
ղալէպէն նէ՛րէտէ տիր : » Ֆազաթ ճաննն էօլիւմսիւզ-
լիւլիւ թա՛լիմինէ ինանանլար՝ Պու « քէլամ » ատէմլէր էօլ-
տիւքտէ վուգու՝ պուլուր տէրլէր : Գէլամ Ուլլահը պուռնտան
տահա աշըզ սուրէթտէ թէպտիլ էթմէք օլամագ : Լաքին
Գէլամ Ուլլահն թէպտիլ օլուռմասը ճաննն էօլիւմսիւզ-
լիւլիւ թա՛լիմինին ՚ինտինտէ պիր շէյ տէյլ տիր : Թա՛-
լիմ ի մէզքիւր իլք տէֆ՛ա օլարագ վա՛զ օլուռտըգտա ,
պիզգաթ Բապպին աշըգտան պուլուրմըջ օլտըղը քէլա-
մա տօղրուտան մուխալիֆ իտի : Ալլահ՝ Աղամըն իթա-
՛աթսըզըղը վագը՛ասընտա « Մութլագա էօլիւրսին » տէտի :
Թէք 2. 17. Շէյթան իսէ՛ « Մութլագա էօլմէլլէլ » տէտի :
Թէք 3. 4. Յայտ. 20. 2 : Մէսէլէնին պուռնտան Ֆարզը
պիր հիյէթ ալաճաղը ապա մէ՛ մուլ օլուռմագ . զիրա Բապ-
պըն քէլամը իլէ Շէյթանըն քէլամը իթթիֆագ էտէմէզ :

Մէզքիւր « քէլամ » ը պէօյլէ թէմսիլ էյլէմէք Գէլամ
Ուլլահը պօզմագ օլտըգտան մա՛տա , ՛ազլ ու թէճ-
րիպէնին էն պէրագ մէպտէլէրինի տախի պօզմագ տըր :
Իշթէ շուրատա պիր մուգատտէս իլէ էօլիւմ միւ-
ճահէտէ էտիյօրլար : Էվվէլա էօլէ՛մ գուվվէթլի օլմաղլէ
օլ մուգատտէսի հայաթտան մահրում էտէր : Ֆիւթիւհաթ
էօլիւմ թարաֆընտա տըր : Մուգատտէս շէօյլէ վէֆաթ
էթմիշ հալտէ՞ մի էօլիւմիւ եէնմիշ տիր : Մէզարտա եա-
թա՛ր իքէն մի անը ալթ էթմիշ տիր : — Խայըր , հիշ
ասլա : Ֆազաթ հալ տաիմ պէօյլէ գալմագ : Վար աըր
պիր Զաթ քի « Հայաթտա օլան պէն իմ . վէ էօլմիւշ
իտիմ , իշթէ էպէտ իւլ ապատ հայաթտա իմ , Ամին . վէ
հալլիյէ իլէ էօլիւմիւն անախթարլարը պէնտէ տիր »
(Յայտ. 1. 18) տէյիւ իտտի՛ա էտէր : Վէ օլ Զաթ ը ճէլիլ
« պիր նիտա ի էմր իլէ պաշ մէլէյին սէտասը վէ Ալլա-
հըն սուրըյլէ սէմատան նիւզուլ » էտիպ , զալիմ մէզարըն
պէնսլէրինի գըրտըգտա , վէ էօլիւմիւն գուվվէթլինի իպթալ

էյլէտիքտէ, մէզքիւր մուգատտէս՝ մէզարտան ֆիւթիւ-
հաթլէ գըյամ էտէր, վէ իշթէ անճազ 0 ԶԷՄԱՆ՝ էօլէմ-
ղալէպէպէն զարֆ օլալ՝ տէյիւ մուհարրէր օլամ քէլամ վու-
գու՝ պուլաճազ տըր: 0 չէմն մուգատտէսլէր քէմալը
իֆթթիսարլէ « է՛յ էօլիւմ, սէնին տիքէնին նէ՛րէտէ,
էյ հալիյէ, սէնին զալէպէն նէ՛րէտէ տիր, » « Բապպը-
մըզ Յիսուս Գրիստոս վասըթասըյլէ պիզէ զալէպէյի ին-
սան էտէն Ալլահա չիւքր օլսուն » տէյիւ նիտա էտէճէքլէր:
Պէլի, պինլէրճէ չիւքր օլսուն: « Բապպըմըզ Յիսուս Գրիս-
տոսըն Փէտէրի Ալլահ միւպարէք օլսուն քի չօզ մէր-
համէթինէ կէօրէ Յիսուս Գրիստոսըն էմլաթպան ճըյամ էթ-
ճէյէ տիրի պիր իւմիտ իչիւն . . . պիզի եէնիտէն թէվ-
լիս էյլէտի: » Ա. Պետ. 1. 3:

Ճանըն էօլիւմսիւզլիւյիւ թա՛լիմի գըյամէթ թա՛լի-
մինի իպթալ էթմէքլէ Գրիստոսըն իքինճի կէլիչի թա՛-
լիմինէ գարչը տուրուր, վէ տահասը վար: Պու էճօմր
իլէ ախրէթի պօղոսպան պիրլէշտիրի: Զիրա ճանըն
թապէն էօլիւմսիւզ իտիյինէ ինանանլարըն գալլինճէ
Բապպտա վէֆաթ էտէնլէր տօս տօղրու սէմայա եանի
Բապպըն պուլունտըղը մահալէ կիտէրլէր: Էկէր պու-
սահիս իսէ: Եանի էօլիւմ պիզի Ալլահա կէօթիւրիւր
իսէ, ֆիլ վագը՝ Գրիստոսըն իքինճի կէլիչինէ ասլա լիւ-
գում գալմազ, վէ էկէր ատէմլէր պս. զէմինի թէքքլէ
սէմայա կիտիպ, օրատա պիզ զաթ Յիսուսըն օլտըղը
եէրտէ եիւզլէրճէ վէ պինլէրճէ սէնէ գալըրլար իսէ,
Բապպըն պու տիւնեայա կէրի կէլէճէյինի պահա էթ-
մէք փէք մա՛նասըզ տըր: Գրիստոսըն իքինճի կէլիչի
թա՛լիմինին չիմտի պու գատար ինմալ վէ թահգիր օլուն-
մասընըն սէպէպի պունտա տըր: Մէզքիւր թա՛լիմէ ի-
նանաճազ իսէք, Բապպըն կէլիչինէ ինանմաղա հաճէթ
եօզ, վէ ինանմազ համադաթ տըր: Անա իման էտէճէք
իսէք, Բապպըն կէլիչինէ մունթաղըր օլմազ ասլա իճապ
էթմէզ, Պէքլէյէլիմ քի էօլիւմ կէլսին տէ պիզի սէմայա կէօ-

Թիւրսիւն : Իմո՞ր աշխօքարէ կէօրիւնմէքսէ տի՛ք քի
« Հայաթըմըզ օլան » (Գօլ. 4. 4) , վէ « պիգի սէվիպ քէն-
տի գաննլէ կիւնահարըմըզտան երյգայան » Զաթըն
մէվգի՝ վէ մէմուրիյէթինի ատէմլէր էօլիւմէ , եանհ « սօն
տիււմէն » վէ « տէհլէթլէր մէլիյի » նէ համլ էտիյօրլար :

Փագաթ պու տօղրու տէյիլ տիր : Ապէվկէր էօլտիւք-
լէրի անտէ սէմայա եսխօտ Ալլահա կիտէրլէր գավլինտէ
զէրլէ գատար հագիգաթ հօգ տըր : Պիգ զաթ էֆէնտի-
միզ էն աշըգ սէօզլէր իլէ « Պէնիւմ կիթտիյից եէրէ սիգ
կէլէմէզսինիզ » տէյիլ պույուրպու : Յովհ. 13. 33. Օլ
զէման շայիըտլէր պու սէօզլէրտէն տօլայը միւքէտտէր
օլտուլար : Յիսուս եինէ անլէրէ 'ախի տէրէճէ պէրագ
սէօզլէր իլէ քէնտինին օլտըղը եէրտէ պուլունմալարը ի-
շիւն նէյէ՝ իւմիտ էթմէլէրի կէրէք իտիլինի սէօյլէյիպ
տէտի . « Ենէ կէնպ սիգի քէնտի հանրմա ալըրըմ ,
Խա՛ն պէնիւմ օլտըղըմ եէրտէ սիգ տախի օլասընըզ »
Յովհ. 14. 3 : Շու « Թա քի » Թա՛պիրի ատէմլէրին անըն
օլտըղը եէրտէ անըն հանընտա պուլունմալարընըն պաթ
Թարիգի պու իտիլինէ տէլալէթ էտէր : Պինա՛էն 'ալէյի
Քրիսթիանըն իւմիտի Րապպըն կէլիշի տիր : Վէ ճանըն
էօլիւմսիւզիւյիւ Թա՛լիմի Րապպըն կէլիշի Թա՛լիմինին
եէրինէ կէլմէքլէ՝ ասըլ Քրիսթիանըն իւմիտինին եէրինէ
կէլմէքտէ տիր : Էօյլէ իսէ , ճանըն էօլիւմսիւզիւյիւ
Թա՛լիմի՝ ատէմլէրի տիւնեանըն սօնը կէլմէզտէն , սուր ը
ախըր չալընմազաան , Րապպ սէմատան նիւզուլ պիրլէ
էօլիւլէրի տիրիլթմէզտէն , վէ սէմանըն պուլու թլարընտպ
գաւիւր օլուպ՝ միւնթէխապարընը ճէմ՝ էթմէք իւզրէ
մէլէքլէրինի կէզնտէրմէզտէն էվվէլ սէմալաթա կէօն-
տէրիյօր իսէ , պունը Քրիստոսըն տիրի վէ իլ էլ էպէտ
պագի օլան քէլամընա մուխալիֆ օլարագ էտիյօր : Պու
սէպէպտէն իսպաթ էտէրիզ քի ճանըն էօլիւմսիւզիւյիւ
Թա՛լիմի Քրիստոսըն իքինճի կէլիշի Թա՛լիմինի ճէրհ
էթմէքլէ պիգ զաթ հագիգաթ Ուլլահը ճէրհ էթմէքտէ տիր :

Գ. Ն Ի Ի Ք Մ

Իշպու վազը՝ ա Բիթապը Մուգաստեմետէ «Մուհա-
քէմէ» վէ «Բուզի ճէզա» Թապիրլէրիլէ տախի մա-
լիւմ օլուպ, էֆէնտիմիզ անըն հէպէթլի մէնզարէլ լինի
վէ էհէմմ սիճլէրինի տէֆա պէ տէֆա ըէսմ ու պէյան
էթմիլ տիր, «Սիզէ տէրիմ քի ատէմլէր սէճլէտիքլէթի
հէր պաթըլ սէօզ իշիւն ըուզի ճէզատա հիսապ վէրէ-
ճէքլէր» Մատթ. 12. 36 : «Ճէնուպ մէլիքէսի ըուզի
ճէզատա պու նէսլին ատէմլէրի իլէ պէրապէր գանգըպ
'ալէյհէրինէ հիւքմ էտէճէք տիր. չիւնքի մէրգումէ Սա-
ղոմոնըն հիքմէթինի տինկլէմէք իւզըէ գէմինին միւնթէ-
հալարընտան կէտի. վէ իշթէ պու մահալտէ Սոլոմոն-
տան տահա պէօյիւլիւ վար, Նինիվէ ատէմլէրի ըուզի
ճէզատա պու նէսլ իլէ գանգըպ՝ 'ալէյհինէ հիւքմ էտէ-
ճէք տիր. չիւնքի անլէր Յոջանըն վալըլէ թէվպէյէ
կէտիլէր, վէ իշթէ պուրտտա Յոջանտան տահա պէօ-
յիւլիւ վար, Ղուկ. 11. 31, 32 : Պուղտայ վէ տէլիճէ
թէմսիլինտէ, մէլիյին օղլունըն տիւլիւնիւ թէմսիլինտէ
(Մատթ. 22. 1—14), Թալանթլար թէմսիլինտէ (Մատթ.
25. 14—30), վէ ֆիլ վազը՝ անըն պիլ ճիւմլէ Թալիմա-
թընտա էն պէլլի հոգթա հիւքմ (դատաստան) մէսէլէսի
օլնուպ, Մատթ. 25. 31—46 տն պիզ վաթ անըն մէնզա-
րէսինի պիլէ ըէսմ էտէր :

Ահա ը 'Աթիգ տախի 'Ահա ը Ճէտիտ միսիլլիւ հիւքմ
հազգընտա պահս էտէր : Սողոմոն պուլուրուր քի «Պու
պիւթիւն քէլամըն նէթիճէսինի իշիտէլիմ. Ալահտան
գօրգ վէ անըն էմրլէրինի հըֆզ էյլէ, զիրա ինսանա
ֆարզ օլանըն քեաֆֆէսի պու սըր : Զիւս Ալահ հէր էշի,
կէրէք էյիյի կէրէք քէօթիւլիւ, կիզլի շէյլէրին ճիւմլէսի իլէ
պէրապէր մահալտէ իլէ իլէ իլէ իլէ 12, 12, 13 : Դանիէլ
շէօյլէ Թահրիր էտէր. «Պէն պազմազտա իքէն Թալիլաթի

գուրուլուպ կիւնլէրի գատիմ օլան ճիւղուս էլլէտի, ա-
նըն էլպիսէսի գար կիպի պէյազ՝ վէ պաշընըն սաշը
փաք եափաղը կիպի իտի. թախթը աթէշ 'ալէվի
վէ թէքէրէքլէրի եանար աթէշ իտի. Անըն էօնիւնտէն
աթէշ ըրմաղը չըզըպ ագար իտի. անա պիւնլէրճէ պիւ-
լէր խըտմէթ էտէր, վէ օն պիւնլէրճէ օն պիւնլէր անըն
հուզուրընտա տուրուր իտի. Վէ Գէլան Գուրուլուպ վէ
քիթապլար աշըլտը. Դան. 7. 9, 10. Եսայի, Դաւիթ,
Յոր վէ սա'իր փէյղամպէրլէր տախի պու խուսուտա
պահս էտէրլէր. Հաթթա «Աղամտան հէտիւնճի օլան
Ենովք» փէյղամպէրլէր էտիպ տէտի քի՝ «Իշթէ Բապպ
ճիւմլէյի հիւքմ էլլէմէք. . . իշիւն՝ օն պիւնլէրճէ մու-
գատտէպէրիլլէ կէլտի. » Յուդա 14, 15.

Պու հիւքմ՝ առէմլէր կէրէք էյի վէ կէրէք քէօթիւ
իշէրի իշիւն իւճրէթ ալմազ իւզրէ անլէր տահա սազ
իքէն պէր տէվամ իճրա օլունուպ տա էօլտիւքլէրի անտէ
խիթամ պուլան պիր հիւքմ տէյիլ տիր. «Ատէմլէրէ պիր
քէրրէ էօլմէք վէ Կա'հէհա հիւքմ թագտիր օլունմըշ
տըր. » Իպր. 9. 27. Պօղոս րէսուլ «Սալան վէ զապթը
նէֆս վէ կէլէճէ՝ ճէզատան պահս էլլէտի. » 'Ամալ 24.
25. Հիւքմ իշիւն պիր վազըթ թա'յին օլունմըշ տըր.
« Զիրա քէնտիսի թա'յին էթտիյի առէմ վասըթասըլլէ
տիւնեայը ա'տալէթ իւզրէ հիւքմ էթմէք իշիւն Կէր Կէ-
թա'ի Էթիշ օլուպ, անը տա էմվաթտան գըյամ էթ-
տիրմէսիլլէ ճիւմլէնին իման էթմէլէրինէ սէպէպ վէրտի.
'Ամալ 17. 31. « Զիրա չէրի'աթսըզ կիւնահ իշլէյէնլէր չէ-
րի'աթսըզ տախի հէլաք օլաճազլար, վէ չէրի'աթ թահ-
թընտա կիւնահ իշլէյէնլէր, Ալլահըն Յիսուս Գրիստոս
վասըթասըլլէ պէշարէթիմէ կէօրէ առէմլէրին սըրրլարը-
նա հիւքմ էտէճէյի կէ-հէ, չէրի'աթ վասըթասըլլէ հիւքմ
օլունաճազլար. » Բօմ. 2. 12, 13. Վէ եինէ, « Զիրա
Գրիստոսըն մէհքէմէսինէ ճիւմլէմիզին չըգմասը լազըմ
տըր, քի հէր պիրիմիզ քէնտի 'ամալընա կէօրէ՝ կէրէք

խայր, կերէք շէրր, ճէսէտտէ եափտըղը շէյլերէ նա՞իլ
օլա : » Բ Կորն. 3. 10 : Ատէմլէր պիզզաթ քէնտի 'ա-
մէլլէրի իչիւն հիսապ վէրտիքտէն մա՞տա, քէնտի
'ամէլլէրինն սէմէրէսի իչիւն տախի հիսապ վէրմէք կէ-
րէք տիրլէր : « Պէն Բապա՝ ատէմէ մէսլէյինէ կէօրէ,
վէ 'ամալլընն «է-Վերէ-նէ կէօրէ վէրմէք իւզրէ գալպի թէֆ-
թիշ վէ պէօպրէքլէրի թէճրիպէ էտէրիմ : » Եր. 17. 10 :

Ատէմլէրին կերէք խայր, կերէք շէրր եափտըզլարը
շէյլերէ նա՞իլ օլաճազլարը լա՞րէն Գրիստոսըն կէլիշի,
գրյամէթ իւլ էմվաթ վէ տիւնեանըն սօնը տրր : « Վէ
եէտինճի մէլիք պօրու չալտըգտա՝ Տիւնեանըն մէմալիքի
Բապալըմըզըն վէ Մէսիհինին օլտու, վէ էպէտ իւլ ա-
պատ սալթանաթ էտէճէք տիր՝ տէյերէք սէմատա պէօ-
յիւք սէտալէր վուգու՝ պուլտու : » Վէ թա՞իֆէլէր զա-
գապլանտըլար, սէնին զազապըն տախի կէտի, վէ էօլէ-
լէրն հէ-տ՝ օլաճաճաղը լա՞րէն, վէ սէնին գուլլարըն փէյ-
ղամպերլէրէ վէ մուգատտէսլէրէ վէ սէնին իսմինտէն
գօրգան քիւշիւքլէրէ վէ պէօյիւքլէրէ էճր Վերէնէն վէ
զէմինի խարապ էտէնլէրի խարապ էթմէնին լա՞րէն կէլիշի : »
Յայտ. 11. 15, 18 : Պուրատա Յուգա րէսուլըն սէօզլէ-
րինի թէքրար իսթիխրաճ էյլէսէք օլուր : « Վէ պուշլա-
ըն հազգընտա Ադամտան եէտինճի օլան Ենուք տախի
վահիյլէ «էօյլէյիպ տէտի քի՝ Իշթէ Բապա ճէ-ճէյի հէ-տ՝
էյլէ-տ վէ ճիւմլէ Փասըզլարը իրթիքեապ էթտիքլէրի
Փասըգանէ 'ամէլլէրինն քիաֆֆէսի իչիւն վէ Փասըգ
կիւնաճքեարլարըն քէնտի 'ալէյինտէ սէօյլէտիքլէրի ճիւմ-
լէ «էրթ շէյլերտէն տօլայը իլզամ էթմէք իչիւն օն պին-
լէրճէ մուգատտէսլէրիյլէ կէլիշի : » Յուգա 14, 15 : Էֆէն-
տիմիզին սէօզլէրի տախի պուշա փէք միւթապըզ տրր :
« Իշթէ Բէշ կէլիշի, վէ հէր քէսէ 'ամէլլէրինէ կէօրէ
վէրմէք իւզրէ միւքեաֆաթըմ եանըմտա տրր : » Յայտ.
22. 12 : Վէ Պօղոս րէսուլ Տիմոթէոսա վէ Գրիստոսըն
պիլ ճիւմլէ խատէմէսինէ թէնպիհ էտիպ տէր, « Պէն Ալ-

լահըն վէ +էնփի լէճէլլէ վէ Ֆել+է-լէ-նփ տիրիլէրի վէ
էօլիւլէրի հիւքմ էտէճէք օլան Բապպ Յիսուս Բրիստոս
սըն հուզուրընտա թէնպիհ էտէրիմ, քէլամը վա՛ղ էյլէ օ
Բ Տիմ. 4. 1, 2: Պետրոս րէսուլ տախի՝ « Բապպ էհլ ի
թագվա օլանլարը թէճրիպէտէն խէլաս էյլէմէյի վէ հագ-
սըզլարը... հիւքմ ի 'ազապ թահթընտա բո՛ւլի ճէշա իշի-
նոհաֆաշա էթիէյի պիլիի օ տէյիւ պույուրուր, Բ Պետ. 2. 8:

Պու պապտէ զիյատէ այէթլէր թագտիմ օլունա պի-
լիի իսէ տէ, պուհլար քեաֆի տիր: Մէզքիւր այէթլէր
սուրէթ ի վազըհէտէ թա՛լիմ էտէրլէր քի (1) հիւքմ իշիւն
պիլի հո՛ւյեէն լաֆլի վար տըր. (2) պու վազըթ էօլիւմտէն
սօնկրա օլուպ, (3) հէր քէսէ իշլէտիքլէրի խայր վէ չէրր
իշիւն էճր վէրմէնին վազթը տըր. (4) Անա բո՛ւլի ճէշա
տախի տէնիլիլի. (5) Հիւքմ ի մէզքիւր Բապպըմըզ Յի-
սուս Բրիստոսըն թէճէլլի վէ մէլէքիւթիւնտէ օլաճագ
տըր. (6) Սալիհլէր միւքեաֆաթլարընը օլ շէման վէ աճաֆ
օլ շէման ալաճագլար տըր. (7) վէ հագգսըզլար հիւքմ ի
'ազապ թահթընտա հըֆզ օլունմըջ օլուպ, օլ 'ազիմ
րուզ ի ճէզատան էվլէլ միւճագաթ օլունմազլար: Պու
չէյլէր վազիհ օլտուզը գատար շու տա սահիհ տիր քի
ճանըն էօլիւմսիւզլիլի թա՛լիմի մէզքիւր գազիյէլէրին
ճիւմլէսինի իֆաստ վէ իպթալ էտէր: Զիրա էկէր սա-
լիհլէր միւքեաֆաթլարընա վէ ֆասըզլար միւճագաթ-
լարընա տէրհալ էօլտիւքլէրի անտէ նա՛իլ օլուրլար իսէ,
մուհաքէմէյէ ասլա լիւզում գալմազ. մէյէր քի ատէմլէր
եիւզլէրճէ եա պիլիլէրճէ սէնէ սէֆա եա ճէֆա իշիւնտէ
գալտըգտան սօնկրա անա միւսթահագզ օլուպ օլմատըզ-
լարը մու՛այեէնէ էտիլմէք իւզըէ հուզուրը տիվանա ին-
զար էտիլիլէր տէյիւ իտտի՛ա օլունան չարիւրզ վէ մա՛-
նասըզ էֆքեար գապուլ օլունա:

Զիրա ատէմլէր միւքեաֆաթ եա միւճագաթլարընը
էօլտիւքլէրի անտէ ալտըզլարը թագտիրտէ, հիւքմ իշիւն
« պունտան սօնկրա » պիլի վազըթ թախսիս օլունմըջ օլ

մագտան իսէ, հիւքմ հէր քէսին 'էօմրիւնտէ պիղզարուր
'ալ էտ տէվամ վուգուլ' պուլմագ, վէ հէր քէսին հիյնի վէ-
ֆաթընտա խիթամա կէլմէք, վէ վէրիլէն իլամ մուճէ-
պլինճէ անլէր օլ շէֆան էյի եա քէօթիւ նասիպլէրինէ նա'իլ
օլմագ իճապ էտէր : Պէօյլէ պիր գավլըն' Բէլամ Ուլլահ-
տա պէյան օլունան հիւքմ թա'լիմինէ քիւլլիյէն մուխա-
լիֆ իտիյինի պիր պաղըշտա կէօրէ պիլիրիզ : Էկէր տօղ-
րուսը պու իսէ, Բապպըն քէնտի օն պինլէրճէ մուգատ-
տէսլէրիլէ ճիւճէ իւզէրինտէ իճրա ի հիւքմ իչիւն կէլէ-
ճէյի պիր բուզ ի ճէգայա հաճէթ գալմագ, զիրա հէրքէս
էօլտիւքլէրի անտէ հիւքմ օլունըրլար : Յիսուսըն քէնտի
թէճէլլի վէ մէլէքիւթիւնտէ տիրիլէրի վէ եօլէ-լէրէ հիւքմ
էթմէսի օլամագ, զիրա էօլիւլէրին ճիւմլէսի էօլտիւքլէրի
անտէ հիւքմ օլլընըրլար : Նէտինճի մէլէք պօրուսընը
չալտըգտա վէ զէմինին մէլէքիւթիւ Բապպըմըլըն վէ Մէ-
սիհինին օլտըգտա էօլիւլէրին հիւքմ օլունահաղը վագըթ
կէլմէսինին մա'նասը եօգ տըր, զիրա էօլիւլէրին ճիւմ-
լէսի հէտինճի մէլէք քէնտի պօրուսընը չալմագտա'ն էվ-
վէլ հիւքմ օլունմըշ տըրլար : Վէ Փասըզլարըն « հիւքմ ի
'ազապ թահթընտա բուզ ի ճէգա իչիւն » հըֆզ օլունմա-
լարը օլամագ, զիրա գավլը մէգքիւրէ կէօրէ անլէր էօլիւր
էօլմէզ միւճաղաթ օլունմաղա կիտէրլէր : Էլ զըսսա ճա-
նըն էօլիւմսիւզլիւլիւ թա'լիմի հագիգաթ իսէ, Բիթապը
Մուգատտէսին հիւքմ թա'լիմի հագիգաթ օլամագ : Վէ
չիմտի պունլարտան հա'նկըսընը ինթիխապ էտէճէյիմիզի
թա'նին էթմէնին վագթը կէլմիշ տիր : Պիզ Բիթապը
Մուգատտէսի պիլ ճիւմլէ թա'լիմաթըլէ պէրապէր ին-
թիխապ վէ գապուլ էտէրիզ :

Դ. ՓԱՔ ՊԻՐ ՃԻՀԱՆ

Քրիստոսըն պու տիւնեայա կէլմէքտէն մագլէտի կիւնահը տէֆ' վէ անըն եէրինէ սալահը իպգա էյլէմէք օլուպ, պունու տա իպգա էտէ պիլմէք իչիւն քէնտիսի ճիհանըն խալիգի օլտըղը հալտէ՝ +էնֆի +էնֆինէ գուրպան էթմէսի լազըմ իտի : « Շիմտի իսէ 'ատըլարըն խիթամարն տա քէնտիսի գէպիհէ օլմաղլէ, կիւնահըն տէֆ'ի իչիւն պիր քէրրէ զահիր օլմուչ տըր : » Իպր. 9. 26 : Կիւնահըն 'ազամէթինի վէ անըն 'ինտ Ալլահ նէ գատար մէնֆուր, հէմ էպէտի Փատիշահըն հիւքիւմէթինին հէր մէպտէսինէ նէ տէրէճէ մուխալիֆ օլտըղընը մէզքիւր գէպիհէնին 'ազամէթինտէն զըյաս էտէպիլիլիզ : Ալլահ ինսանը էսաբէթտէն խէլաս էթմէք իչիւն քէնտի Օղլընը էսիրկէմէյիպ, ճիհանըն բուչէն եիւզիւնտէ կիւնահըն լէքէ վէ 'իլլէթինի սէյր էթմէքտէն իսէ, Իպն ի մուհիպպինի մէլ'ուն աղաճըն զալիմ էօլիւմիւլլէ էօլմէյէ թէսլիմ էյլէտի : Յուվ հաննէս բէսուլ պուլուրուր քի « Կիւնահ իչլէյէն Շէյթան տան տըր. զիրա Շէյթան իպթիտատէն պէրու կիւնահ իչլէր : Իպն Ուլլահ պանըն էչէն, Էս'նի Շէյթանըն էչլէրէնի էպիւլ էթիէ + էչէն իզհար օլունատու : » Ա. Յովհ. 3. 8 : Շէյթանըն իչի կիւնահ տըր. զիրա « Կիւնահ իչլէյէն Շէյթանտան տըր » տէնիլմիշ տիր : Պինա'էն 'ալէյ' Իպն Ուլլահ Շէյթանըն իչլէրինի իպթալ էթմէք իչիւն իզհար օլունատու՝ տէնիլտիքտէ, թա'պիր ի ախէրլէ, Պօղոս բէսուլըն տէտիլի իւզրէ Քրիստոս կիւնահըն տէֆ'ի իչիւն զահիր օլտու անկաշըլըր :

Քրիստոսըն խըտմէթի Շէյթանըն իչլէրինի իպթալ եա'նի կիւնահը տէֆ' էյլէմէք օլտըղը հալտէ, տէմէք օլուր քի 'ալէմտէ կիւնահըն էսէրի պազի գալտըգճա մէզքիւր խըտմէթ իթմամ օլունմըչ օլամազ : Իմտի կիւնահըն տէվամընա սէպէպ օլան հէր չէյ Քրիստոսըն խըտ-

մէթինին իթմամընըն կէրի գալմասընա տախի սէպէպ
օլուր : Վէ շայէտ պիր եօլ իլէ կիւնահ էպէտի օլսա ,
պունուն նէթիճէսի Բրիստոսըն խըտմէթի իպթալ օլուր :
Իշթէ ճանըն էօլիւմսիւզլիլիւ թա'լիմի թամմ պէօլլէ
էտէր : Էօլիւմսիւզ թա'պիրի « Էօլիւմիւն տա'իրէ ի հիւ-
քիւմէթինտէն ազատ » մա'նասընսա օլմաղլէ , տէմէք
օլուր քի ճան էօլիւմսիւզ օլտըղը թագտիրտէ , հէր նէ
հալտէ օլուրսա օլսուն , էպէտէն եաշամալը տըր . վէ
պունտան տա նէթիճէ օլունուր քի , « Նահագգ օլան եինէ
նահագգ օլսուն » ֆէրմանը սիւտուր էթտիքտէ , օլ զէման
նահագգ օլան հէր ճան իլ էլ էպէտ օ հալտէ եաշամալը
տըր : Պու իսէ անճագ կիւնահը էպէտի վէ պէօլլէճէ Բրիս-
տոսըն խըտմէթինի իպթալ էթմէք տիր :

Ճան էօլիւմսիւզ տիր տէյիւ ինանանլար՝ կիւնահըն էպէտի
օլաճաղընը մուսիրբանէ իտտի'ա էտէրլէր : Ֆասըզլարըն
իլ էլ էպէտ 'ազապ չէքէճէքլէրի թա'լիմի պունու աչըգ
սուրէթտէ կէօթէրի : Ֆիլ վազը' , ֆասըզլարըն իլ էլ
էպէտ ազապ չէքէճէքլէրինէ ինանմագ սալթ ճանըն էօ-
լիւմսիւզլիլիւնէ ինանմանըն զարուրի նէթիճէսի տիր :
Պիզ Բապպըն քէլամընա նազարէն չէրիլէրին միւճագաթ
օլունաճագլարընը վէ քէզալիք եաշատըգճա 'ազապ չէք-
մէքտէ օլաճաղլարընը պիլիրիզ : Էկէր անլէր էպէտէն
եաշարլար իսէ , էպէտէն տախի 'ազապ իչինտէ օլաճագ-
լարը աշիքեար տըր : Ֆագաթ Բէլամ Ուլլահ չէրիլէրին
էօլէճէյինիտէ 'աջի վէճիլէ պէրագ սուրէթտէ խապէր վէրի
« Կիւնահըն վէրտիլի իւճրէթ էօլէ-ս տիր : » Բօմ. 6. 23 :
« Կիւնահ իշլէյէն ճան քէնաթիս էօլէճէ-ս քէր : » Եզեկ. 18.
4 : Բէլամը մէզքիւր եինէ պիզէ խապէր վէրի քի « Սէ-
մատա վէ զէմինտէ վէ զէմին ալթընտա պուլունան հէր
պիր մախուզըն վէ տէնիզտէ օլանլարըն վէ անլէրտէ
պուլունան ճիւմլէ մէվճուտաթըն' թախթտա Օթուրան
իլէ Դուզույա պէրէքէթ վէ 'իզգէթ վէ համտ վէ գուտ-
րէթ էպէտ իւլ ապատ մախսուս տըր » տէյէճէքլէրի պիր

վազըթ կէլէճէք տիր : Յայտ. 5. 13 : Էկէր էպէտի 'ա-
զապ եախօտ թա'պիր ի ախէրլէ ճանըն էօլիւմսիւզիւյիւ
թա'լիմի սահիհ իսէ , պու քէլաւ ապա իթմամ օլունա-
մազ , զիրա մէզքիւր համտ վէ մէսէրրէթ թէրէննիւմինէ
հէր պիր ճանը մախլուզ միւհազ օլաճազ տըր : Եինէ ,
օգույօրըզ քի , էօյէ պիր վազըթ օլաճազ սըր քի անտէ
« էօլիւմ արթըզ օլմայաճազ , վէ արթըզ հիւզն վէ ֆէր-
եատ վէ ալը աղլուճայաճազ րըր , զիրա էվվէլքի շէյլէր
կէչտի : » Յայտ. 21. 4 : Էպէտի 'ազապ թա'լիմի սահիհ
օլտըղը թազտիրտէ՝ օաղըր պուլունմայաճազ » պիր վազ-
թըն կէլմէսի ապա միւմքին օլամազ :

Յազաթ Ալլահըն սատըզ քէլամը շէհատէթ էտէր քի ,
էօյէ պիր վազըթ կէլիյօր քի անտէ արթըզ աղըր պու-
լունմայաճազ . վէ ճիհանտա պուլունան հէր պիր մախ-
լուզ « Թախթտա Օթուրան իլէ Գուզույա » « էպէտ Էւլապա »
« 'իզզէթ վէ համտ վէ գուտրէթ մախսուս տըր » տէյէ-
ճէքլէր տիր : Պու հազիզաթ օլուպ , անըն իթմամ օլուն-
մասը իչիւն Ալլահ քէնտինին պիրիճիք Օղլընը վէրմիշ
տիր . վէ կէօրաիւք քի Գրիստոսըն խըտմէթի « կիւնահը
տէֆ » եախօտ « Շէյթանըն իչլէրինի իպթալ էյլէմէք »
տէյիւ մուհարրէր տիր : Վէ ճանըն էօլիւմսիւզիւյիւ թա'-
լիմի կիւնահը էպէտի վէ Շէյթանըն իչլէրինի իպզա էթ-
մէքլէ Ալլահըն մագսէտինի իֆսատ վէ Գրիստոսըն խըտ-
մէթինի իպթալ էտէր :

Ե. ՔՐԻՍՏՈՍՈՆ ԽՇՏՄԷԹԻ

Ճանըն էօլիւմսիւզիւյիւ թա'լիմինէ հազարէն՝ թէն
լաշէյ հիւքմիւնտէ անճազ պիր միգտար թօփրազ օլուպ ,
ճանըն ազատ հարէքէթինի մէն՝ էյլէյէն պիր մահպէս պի-
չիմինտէ թէչքիլ օլունմըշ , էօլիւմ իսէ պու մահպէսին
պէնսլէրինի գըրըպ՝ ճանը քէնտինին հասրէթ չէքտիյի

Թապի՛ի քիւրրէ ի հաժարնա սալը վերէն մուհիպպ պիւր
րէսուլ տըր: Ճէնագէ ալալարընտա վէ միհպէրէրտէն վա՛զ
օլունուպ իւհահլէրլէ թէրէննիւմ էտիլէն պու տէյի՛լ մի.—

«Էօլմէքտէն նի՛ջիւն իւրքիպ զօրգալըմ.
Պիգ նէ՛ սէֆիլ, զօրգալ մախլուզարըզ :
Էպէտի սա՛ատէթ պապը տըր էօլիւմ,
Ամմա պիգ՝ կիրմէյէ չէքիւիրիզ : »

Տաղաթ Քէլամ Ուլլան պուլուրուր քի՛ Ալլան «էօլիւմիւ
իլ էլ էպէտ մահվ էտէճէք», Նսա.25.8, վէ «էօլիւմ» լիպթալ
օլունաճագ» Ա. Կորն.15.26: 'Ազլա մուվաֆը՞գ մը տըր քի
Ալլան էպէտի սա՛ատէթ գափուսընա թաուն կէօնտէրիպ
անը իլ էլ էպէտ հէլաք էյլէսին: Ալլան քէնտի մախլուգ-
լարընըն սօնսըզ սա՛ատէթէ էրմէլէրինտէն օ գասար
նէֆրէ՞թ մի էտէր քի անլէրի օ միւպարէք հալէ էրիչ-
տիրէն ասը վասըթայը մահվ էթմէյի գաստ էյլէմիլ օլ-
սուն: Էկէր ճանըն էօլիւմսիւզլիւյիւ թա՛լիմի վէ անըն
իւզէրինէ գուրուլան պինա սահի՛ իսէ, տէմէք օլուր քի
Ալլան թամմ շու տէնիլէնի իճրա, եա՛նի էպէտի սա՛ա-
տէթ գափուսընը մահվ էտէճէք տիր :

Եինէ Քրիստոս հագգընտա օգուլօրըզ քի՛ «էվլաստ
թէնտէն վէ գանտուն միւշթէրիք պուլունտըզլարընտան
քէնտիսի տախի պի 'այնիհի հէման պու շէյլէրէ հիսսէ-
տար օլտու, թա քի էօլիւմ վասըթասըյլէ էօլէ-մէն Գո-վ-
Վէթիւնէ մալէ+ օլաւը, Եո՛նի Շէյն-աւը իպլաւ Եթէ : » 'Իպր.
2. 14: էօլիւմ էպէտի սա՛ատէթ գափուսը տըր՝ իտտի՛ա-
սը գապուլ օլունտըգտա, պալատէքի այէթտէն հագգ
իւզրէ նէթիճէ օլունուր քի, Շէյն-աւ էօլիւմիւն գուվվէ-
թինէ մալիք օլմազլէ՛ Գոֆա պէ+ճէո՛ Կիւ: Պու թագ-
տիրտէ Րապպ մէզքիւր «էպէտի սա՛ատէթ գափուսընը
մահվ էթտիքտէն մա՛տու անըն պէքճիսինի տախի հէլաք
էտէճէք տիր: Տահասը վար: Էկէր ճանըն էօլիւմսիւզ-
լիւյիւ թա՛լիմի իւզէրինէ պինա օլունուպ՝ էօլիւմ էպէտի
սա՛ատէթ գափուսը տըր՝ տէյիւ էտիլէն իտտի՛ա իլէ պէ-
քապէր, ճան թէնտէ մահպուս վէ ազատ հարէքէթտէն

մահրում տրր, ամմա էօլիւմ կէլիպ անը ազատ էտէր՝
զավը տախի մագպուլ Ֆարզ օլունսա, տէմէք օլուր քի
'ալէմտէ էօլիւմ հիչ օլմասա իտի, հիչ պիր ճան ազատ
օլումագ իտի, վէ էպէտի սա'ատէթէ հիչ պիր զափու ա-
չըլամագ իտի: Վէ տիւնեայա կիւնահ Շէյթան վասըթա-
սըլէ իսխալ օլունմըչ իտիյինտէն, մէզքիւր թա'լիմէ
կէօրէ՝ ատէմլէրի պու տիւնեատան գուրթարմագ վէ ան-
լէր իչիւն էպէտի պիր սա'ատէթ զափուսը աչմագ շէ-
րէֆի անա վէրիւմէք իճագ էտէր: Ֆագաթ պու խըտ-
մէթի պիզ զաթ Գրիստոս իճրա էթմէյէ կէլտի: «Թարիզ
վէ հագիգաթ վէ հայաթ պէն իմ. պէն լաւըն օլմագը՝
Փէտէրէ քիմսէ կէլէմէզ:» Յուլի. 14. 6: «Գագաթ պէն իմ-
էյէր պիր քիմսէ պէնպէն կիրէրսէ, խէլաս օլուր:» Յուլի.
10. 9: Պիտա'էն 'ալէյի հանըն էօլիւմիւլպիւլիւ թա'լիմի
էօլիւմիւլ էպէտի սա'ատէթէ զափու, վէ ատէմլէրի պու
տիւնեատան ազատ էտէն մուհիպպ պիր էլչի էթմէսիյէ
տիւնեանըն խէլասքեարընը գալտրըպ Գրիստոս մախ-
սուս օլան շէրէֆի Շէյթանա վէրիւր:

Մէզքիւր թա'լիմ իլէ հագիգաթ Ուլլահ արասընտա
օլան էպէտի Ֆարզը էյի կէօրմէք իսթէյէնլէր աթիտէթի
սահիֆէլէրի տիզգաթլէ օգուսընլար:

2. ՀԱՅԱԹԸՄԸՉ ՔՐԻՍՏՈՍ ՏԸՐ

«Զիրա կիւնահըն վէրտիյի իւճրէթ էօլիւմ տիր. ամմա
Ալլահըն մէվիպէտի Րապպըմըզ Յիսուս Գրիստոս վա-
սըթասըլէ էպէտի հայաթ տրր:» Րօմ. 6. 23: «Տիւն-
եայա կիւնահ վէ կիւնահըն վասըթասըլէ էօլիւմ կիր-
տի,» վէ «ճիւլմէտի կիւնահ իչէյիպ Ալլահըն 'իզգէթին-
տէն մահրում գալտրլար:» Ֆագաթ ինսան կիւնահ իչ-
լէյիպ՝ պու վէճիլէ էօլիւմիւն հիւքիւմէթինէ միւթի՝ օլ-
տըգտա, օ զէման Գրիստոս — Ալլահըն պիրիճիք Օղլու —

անըն հէրինէ քէնտինի թագաւմ էյլէտի , վէ Ալլահաւան
գապուլ օլունտու : Ալլահ կիւնահքիար 'ալէյինէ էօլիւմ'
'իլամընը զաթէն վէրմիշ իտի : Վէ էկէր Քրիստոս արա-
յա կիրիպ Ալլահըն թէճավուզ օլունտան շէրի'աթընըն
մաթլուպընը իգնա' էյլէմէք իւզրէ քէնտինի թագաւմ էթ-
մէսէ իտի , Աղամ կիւնահ իշլէտիյի կիւնտէ մութլագա
էօլիւր իտի : Ամմա Քրիստոսըն մուհապպէթի վէ Ալլա-
հըն 'ինայէթիյլէ ինսանա սատագաթ գազանմագ իշիւն
պիր իքինճի Ֆուրսաթ տահա վէրիլտի : Քրիստոսըն շէ-
ֆա'աթը օլմասայտը , ճինս ի պէշէր Աղամըն կիւնահ իշ-
լէտիյի կիւնտէ վարլըգտան եօգ օլաճագ , վէ անտէն պէրու
հիշ պիր փէրտ եաշամայաճագ իտի : Շէօյլէ քի Աղամ
կիւնահ իշլէյէթիտէն պէրու եաշամըշ վէ տահա տիւնեա-
նըն սօնընատէք եաշայաճագ օլանլարըն ճիւմէսի հա-
յաթլարը իշիւն Իպուլլահ Յիսուս Քրիստոսըն թագաւ-
մինէ միննէթտար տըրլար :

Էֆէնտիմիզին աթի իւզ զիքը քէլամը պունը թաս-
տըգ էտէր . « Պէն հայաթա մալիք օլմալարը , հաթթա
զիյատէսիյլէ մալիք օլմալարը իշիւն կէլտիմ : » Յովն.
10. 10. Ատէմլէրին հայաթտա պագի գալմալարընըն սալթ
սէպէպի Յիսուս Քրիստոսըն Աղամ իշիւն քէնտինի թագ-
աւմ էյլէմէսի տիր : — « Պէն հայաթա մալիք օլմալարը
իշիւն կէլտիմ : » Փագաթ պու հայաթ գէմանի օլուպ ,
ինսանա պիր Ֆուրսաթ տէյիւ ինսան օլունմը տըր . քի
անտէ էպէտի հայաթա լայըգ իտիյինի իսպաթ էթսին , վէ
հայաթա շէյթէնէյլէ մալիք օլմաղա լիյագաթ կէօթէրսին .
զիրա Քրիստոս՝ քէնտինին պույուրտըղը իւզրէ՝ հայա-
տա մալիք օլմալարը , « հաթթա զիյատէսիյլէ մալիք օլ-
մալարը իշիւն » կէլտի : Ատէմլէրին հայաթա զիյատէսիյլէ
մալիք օլուպ օլմայաճագլարընը շիմտի անլէրէ վէրիլէն
հայաթը իսթի'մալ էթմէլէրինին թարզը թա'յին էտէճէք
տիր : Քէնտինէ թէսլիմ օլունտան իլահի էմանէթի ոու ի
իսթի'մալ , վէ Ալլահըն պու 'էօմրիւ իհսան էթմէքտէ

կէօսթէրտիյի քերէմինտէն տօլայը նանքէօրիւք էտէն քիմսէ զաթէն մալիք օլտըղը շէյտէ զիյատէ սատազաթ կէօսթէրմէտիլի էճլտէն՝ անա « զիյատէսի » էմանէթ օլու-
նամազ :

Նահագգ քէթիւտա թէմսիլինտէ թա՛լիւ օլունան աէրսին աաըլ մէպատէսի պու աըր : « Էն ճիւզ՞ի շէյտէ սատըգ օլան՝ չօգտա տախի սատըգ օլուր . վէ էն ճիւզ՞ի շէյտէ նահագգ օլան չօգտա տախի նահագգ օլուր , իմտի ֆասիտ մալտա սատըգ օլմատըղընըղ հալտէ , հագբղի օ-
լանը սիզէ քի՞մ ինանաճագ տըր : Վէ ախէրին նէսնէ-
սինտէ սատըգ օլմատըղընըղ հալտէ , սիզինքինի սիզէ քի՞մ վէրիւր : » Ղուկ. 16. 10—12 : Քէզալիք թալանթլար թէմսիլինտէ . « Հէր քիմին վար իսէ , անա վէրիլիպ ար-
թաճագ տըր . ամմա քիմին եօգ իսէ , էլինտէ օլանը պիլէ անտէն ալընաճագ տըր : » Մատթ. 25. 29 : Ատէմլէր քէն-
տիլէրէ պիւր վազթ իչիւն թէսլիւ օլունան՝ էօմրիւ ֆըսգ , թէճաժուզ վէ կիւնահա վազֆ էթտիքլէրի հալտէ , Ալ-
լահ պու մէվհիպէյի անլէրէ իլ էլ էպէտ ինսան էաէ պի-
լի՞ր մի : Անլէր քէնտիլէրին օլմայան պու էօմրիւ հագգ-
սըզլըղըն ալէթի հալինտէ՝ անը վէրէնէ տօղրու կիւնահ ,
'իսեան վէ նանքէօրիւքտէ սարֆ էթտիքլէրի թագտիր-
տէ , աալա ֆարիղ օլմայաճաղը ճիհէթլէ հագգ իւզրէ քէն-
տիլէրին տէնիլէ պիլէն էպէտի հայաթը Ալլահ անլէրէ
նա՞սըլ վէրէճէք տիր : Պէօյլէ էթմէք քէնտի հիւքիւմէ-
թինին էսատընը իպթալ էյլէմէք օլաճաղընտան աալա
միւմքին օլամազ : Ֆագաթ պու էօմրիւ անը վէրէնին
իզգէթինէ , վէ Անըն հուզուրընտա սատագաթա թախ-
սիս էտէնլէրէ՝ Ալլահը թա՛ղիզ վէ թէմճիտ էյլէմէք ի-
չիւն հայաթ « զիյատէսիլլէ » , պէլի էպէտի հայաթ ին-
սան օլունտճագ . պէօյլէ էթմէյէնլէրտէն իսէ՝ մալիք օլ-
տըղլարը տախի ալընաճագ տըր : « Հագբիգաթէն՝ ինտ Ալլահ
խաթրա բի՛այէթ էթմէք օլմայըպ , անճագ հէր միլլէթ-
տէ անտէն գօրգուպ սալահ իչլէյէն քիմսէ անա մագպուլ

տոր : ՝ Ամալ 10. 34. 35 :

Պիտ Ալլահ մագպուլ օլան սալահ « Յիսուս Բրիստոս »
ըն իմանը վասըթասըյլէ « իման էտէնլէրին ճիւմէսի
իչին վէ ճիւմէսի իւզէրինէ » իզհար օլունան սալահ տոր .
« չիւնքի ֆարգ եօզ տոր . զիրա ճիւմէսի կիւնահ իչլէ-
յիւ Ալլահըն ՚իզզէթինտէն մահրում գալմը տըրլար : »
Տօմ. 3. 22, 23 : « Վէ քեմալէ վասըլ օլմասըյլէ « Էնթէնէ
էլն » Էնթէն Էնթէն Էնթէն Էնթէն Էնթէն Էնթէն Էնթէն Էնթէն
օլտու : » ՚Իպր. 5. 9 : « Վէ Ալլահ տիւնեայը պու գատար
սէվտի քի՝ քէնտի Իպն ի վահիտինի վէրտի , թա քի աւա
հէր իմա Էնթէն Էնթէն օլմայը , աւա Էնթէն Էնթէն Էնթէն
օլ : » Յովհ. 3. 16 : Յիսուս պու տիւնեայա պօշունա կէլ-
միշ օլմայըպ , կէլմէքտէն մագսէտի շու իտի քի անա
հէր իման էտէն հէլաք օլմայըպ , անճագ էպէտի հայա-
թա մալիք օլա : Վէ անա իման էտէնլէրին էպէտի հա-
յաթա մալիք օլաճագլարը նիճէ մուհագգագ իսէ , անա
իման էթմէյէնլէրին հէլաք օլաճաղը տաթի էօյլէ մու-
հագգագ տոր : Եաթուտ , անա իման էթմէյէնլէր հէլաք
օլմաղլարա , անըն վէրտիյի պու չէհատէթ սահիհ օլա-
մագ :

Էկէր ճան էօլիւմսիւզ իսէ , վէ Բրիստոսա իման էթ-
մէյէնլէր իման էտէնլէր գատար եաչայաճագլար իսէ ,
պու ալէթլէրտէ պունա նէ՝ իմարէ պուլունուր : Ծանըն
թապէն էօլիւմսիւզ օլտըղընա ինանանլարըն « հէլաք օլ-
մագ » թապիրինէ վէրտիքլէրի մա՛նայը պիլիբիդ . եա՛նի
'ազապ վէ ճէֆա իչինտէ էպէտէն եաչամագ : Յագաթ
Բէլամ Ուլլահտա պէօյլէ պիր թէսալվուր եօզ տոր : Է-
պէտի հայաթ անճագ վէ անճագ Բրիստոսա իման է-
տէնլէրին միրասը տոր : Հէմ « հէլաք օլմագ » թապիրինէ
էօյլէ մա՛նալար վէրմէյէ լիսան ասլա միւսա՛տտէ էթմէդ .
զիրա « Հէլաք օլմագ » չէօյլէ թահաթտ օլունուր . եա՛նի
« Թէլէֆ վէ խարապ օլմագ . զա՛իլ օլմագ . եօզ օլմագ .
մէվճուտիյէթտէն մահվ օլմագ . էօլմէք . հայաթը զայ՝

էթմէք : » Թա'պիրի մէզքիւր Քիթապը Մուգատտէստէ պու մա'նալարտա տէֆ'աթլէ իսթի'մալ օլունուր. ֆազաթ ճան էօլիւմսիւզ օլտըղը հալտէ, պու թահտիտին հիչ պիր գըսմը սահիհ օլամազ :

Օթուզ եէտինճի Մէզմուրըն օնընճը այէթինտէ օգու-րուզ քի, « Ազ վագըթ միւրուրինտէ շէրիւ մահվ օլսւր. վէ մէքեանընտա արար իսէն տէ պուլընմազ : » Եինէ, Եսա. 41. 11, 12 տէ Ալլահ քէնտի խալիլի « Աբրահամըն գիւրրիյէթի » իլէ խուսուճէթ թութանլար 'ալէյհինտէ պույուրուր քի « Իչթէ սէնին 'ալէյհինէ զազապնաք օ-լանլարըն » ճիւմլէսի ութանըպ խէճիլ օլաճագլար. վէ սանա խուսուճէթ էտէն ատէմլէր լա շէյ հիւքմիւնտէ օլուպ հէլաք օլաճագլար : Սէնին իլէ միւնազա'ա էտէն ատէմլէրի արայըպ տա պուլմայաճագսըն : Սէնին իլէ մուհարէպէ էտէն ատէմլէր լա շէյ հիւքմիւնտէ վէ հիչ մա-գամընտա օլաճագլար : » Ֆազաթ Քրիստոստան տէրս ալան հալիմլէրէ շէօյլէ վա'տ օլունմը սըր. « Ամմա հալիմ օ-լանլար գէմինի միրաս ալըպ, քէմալը ասայիչտէ մէս-րուր օլաճագլար տըր : » « Շէրիլլէրին նէսլի միւնգաթի' օլուր : Սալիլէր գէմինի միրաս ալըպ իլ էլ էպէտ անտէ սաքին օլաճագլար : » Մէզ. 37. 11, 28, 29 : Պունլարըն ճիւմլէսի Բապպըմըզ Յիսուս քրիստոսըն աթի իւզ զիքը քէլամլարընտա իճմալ օլունուր : « Օղլա իման էտէն է-պէտի հայաթա մալիք տիր. ամմա Օղլա էլ-ա'ալ էլ-հէյէ-հայալ էէօր-հէյէճէ : » Յուվ. 3. 36 : Վէ եինէ, « Հազի-գաթէն, հազիգաթէն սիգէ տէրիմ քի, էկէր Իպն իւլ ին-սանըն թէնինի եէմէզ, վէ գանընը իչմէզսէնիզ, քէն-հէյէ-հէյէ հայալ օլմալ : » Յուվ. 6. 53 :

Էկէր պու այէթլէր' ախրէթ հայաթը եալընըզ Քրիս-տոս իլէ քէսպ օլունտըղընը կէօսթէրմէզլէր իսէ, պէօյ-լէ պիր շէյի ինսան լիսանըյլէ պէյան էյլէմէք Քրիստոս իչիւն պիլէ միւմքին օլամազ : Էյէր էֆէնտիմիզ ատէմ-լէրէ՝ Քրիստոսա ինանմատըգճա հայաթա մալիք օլամազ

իտիքլէրինի , անա իման էթմէզլէրսէ հէլաք օլաճագ-
լարընը , վէ « էպէտի հայաթ » « Ռապըճը Յիսուս Քրիստոս
Վաշիտալէ Ալլահըն մէվնիպէտի » իտիյինի սէօյլէմէք իս-
թէտի իսէ , պալատէ իսթիխրաճ օլունան քէլամարտան
տահա պէրապ սուրէթտէ սէօյլէմէք միւմքի՞ն մի իտի ,
Եէնէ տէ ճանըն էօլլումսիւզլիւլիւ թա՛լիմի , պու գատար
վազիհ վէ սարիհ այէթլէր վար իքէն , Քրիսթիյան անը-
լանլարըն էքսէրի թարաֆընտան Քրիսթիյան իմանընըն
հագիգի պիր զըսմը տէյիւ գապուլ օլունուր : Ատէմէր
նի՞չիւն պու խուսուստա Ալլահըն վէրտիյի շէհատէթէ ի-
նանճագ իսթէմէզլէր : Ախրէթ հայաթը հալընըզ Քրիս-
տոս վասըթասըյէ վէրիյի իտիյինէ նի՞չիւն իման էթմէք
իսթէմէզլէր : Պունա իման էսիպ էթմէմէք էնէմսիյէթ-
սիգ պիր շէյ տէյիւ տիր : Նիչէ քիմսէլէր տէրլէր քի՞
« իսթէր էօյլէ ինան , իսթէր պէօյլէ , պիր Փարգ
էթմէզ : » Փագաթ Փարգ էրէր : Ինսան իչիւն էպէտի
հայաթ անճագ Յիսուս Քրիստոստա օլտըղընա իման էթ-
մէմէք սէմավաթ Ալլահընա գարչը էն 'աղիմ հագա-
րէթ տիր :

Տօ՛սթում , աթի իւզ զիբը այէթի տիգգաթլէ օգու ,
վէ պագ , թամմ հագիգաթտան Փագլա պիր շէյ իֆատէ
էտի՞յօրմըրզ :

« Ալլահա իման էթմէյէն անը հալանճը չըգարմըլ օլուր .
զիրա Ալլահըն քէնտի Օղլը հագգընտա վէրտիյի շէհա-
տէթէ ինանճամըլ տըր : Վէ շէհատէթ չու տըր քի Ալ-
լահ պիգէ հայաթ ը էպէտիյէ վէրմիշ տիր , վէ պու հա-
յաթ անըն Օղլընտա տըր : Օղլա մալիք օլան հայաթա
մալիք տիր . Իպն Ուլլահա մալիք օլմայան հայաթա մա-
լիք տէյիւ տիր : » Ա. Յուլհ. 5. 10—12 :

Իշթէ պէրագ պիր իֆատէ . Ֆիւլան պիր « շէհատէթէ »
ինանճամագ Ալլահը հալանճը չըգարմագ տըր : Օլ շէհաթէթ
այըզ սուրէթտէ պէյան օլունմըլ տըր քի , պիգէ վէրիլէն
էպէտի հայաթ Ալլահըն « Օղլընտա տըր » , վէ « Իպն Ուլ-

լահա մալիք օլմայան հայտնա Բալի Կեյլ Կեյլ : Կէլէլիմ
քի՛ ճանըն էօլիւմսիւզլիւլիւ թա՛լիմի ատէմլէրի պու շէ-
հատէթէ ինանմագտան իզլալ էտէր : Մէզքիւր թա՛լիմէ
ինանանլար Իպն Ուլլահա մալիք օլմայանլարըն հա-
յաթտան մահրում իտիքլէրինէ ինանմազլար : Պինա՛էն
'ալէյն ճանըն էօլիւմսիւզլիւլիւ թա՛լիմի « Ալլահըն քէնտի
Օղլը հագգընտա վէրտիքի շէհատէթէ » ինանմագտան ա-
տէմլէրի մէն՝ էթմէսիյլէ , « Ալլահը եալանճը չըգարմըչ
օլուր : » « Վէ շէհաթէն շո- Կըր քի Ալլահ պիզէ հայաթ ը
էպէտիյէ վէրմիշ տիր , վէ պու հայաթ անըն Օղլընտա
տըր : Օղլա մալիք օլան հայաթա մալիք տիր . Իպն Ուլ-
լահա Բալի օլմայան ՀԱՅԱԹԱ ՄԱԼԻՔ ՏԷՅԻԼ ՏԻՐ : » Պու
սէպէպտէն տէյօրըզ քի ախրէթ հայաթը պիզէ սալթ
Բրիստոս վասըթասըլլէ վէրիլտիյինէ ինանմամագ սէմա-
վաթ Ալլահընը « եալանճը » չըգարմասըլլէ՝ անը թահգիթ
էթմէք տիր : Պու խուսուստա նէ վէճհլէ ինանմամըզ
պէօյիւք Փարզ էտէր : Զիրա Ալլահ եալանճը օլտըղը
թագտիրտէ Ալլահ վէ Եէհօվա օլմագտան Փարիզ օլուր :

Է. ՀԱՆԿԵՍՈՐՆԱ ԻՆԱՆԱԼԵՍ

Տահասը վար . զիրա Ալլահ քէնտի թախթընտան էն-
տիրիլտիքտէ , անըն Եէրինէ Շէյթան օթուրուր : Պագ ,
ինսանըն կիւնահա տիւշմէսի վագը՛ասընտա —

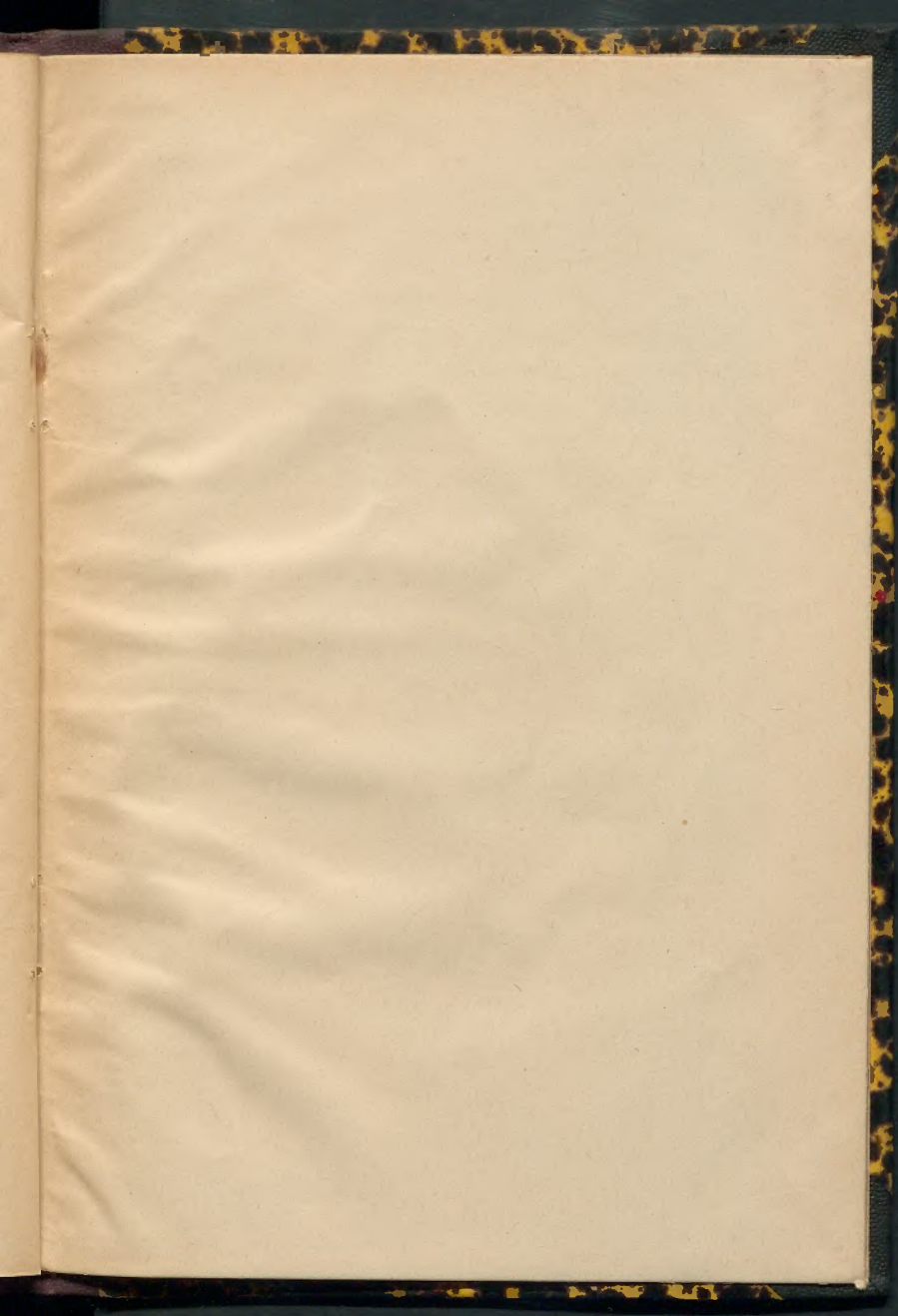
ԱԼԼԱՀ ՏԷՏԻ ,	ՇԷՅՅԱՆ ՏԷՏԻ ,
« Մուլլազա էօլիւրսին : »	« Մուլլազա էօլմէզսինիզ : »

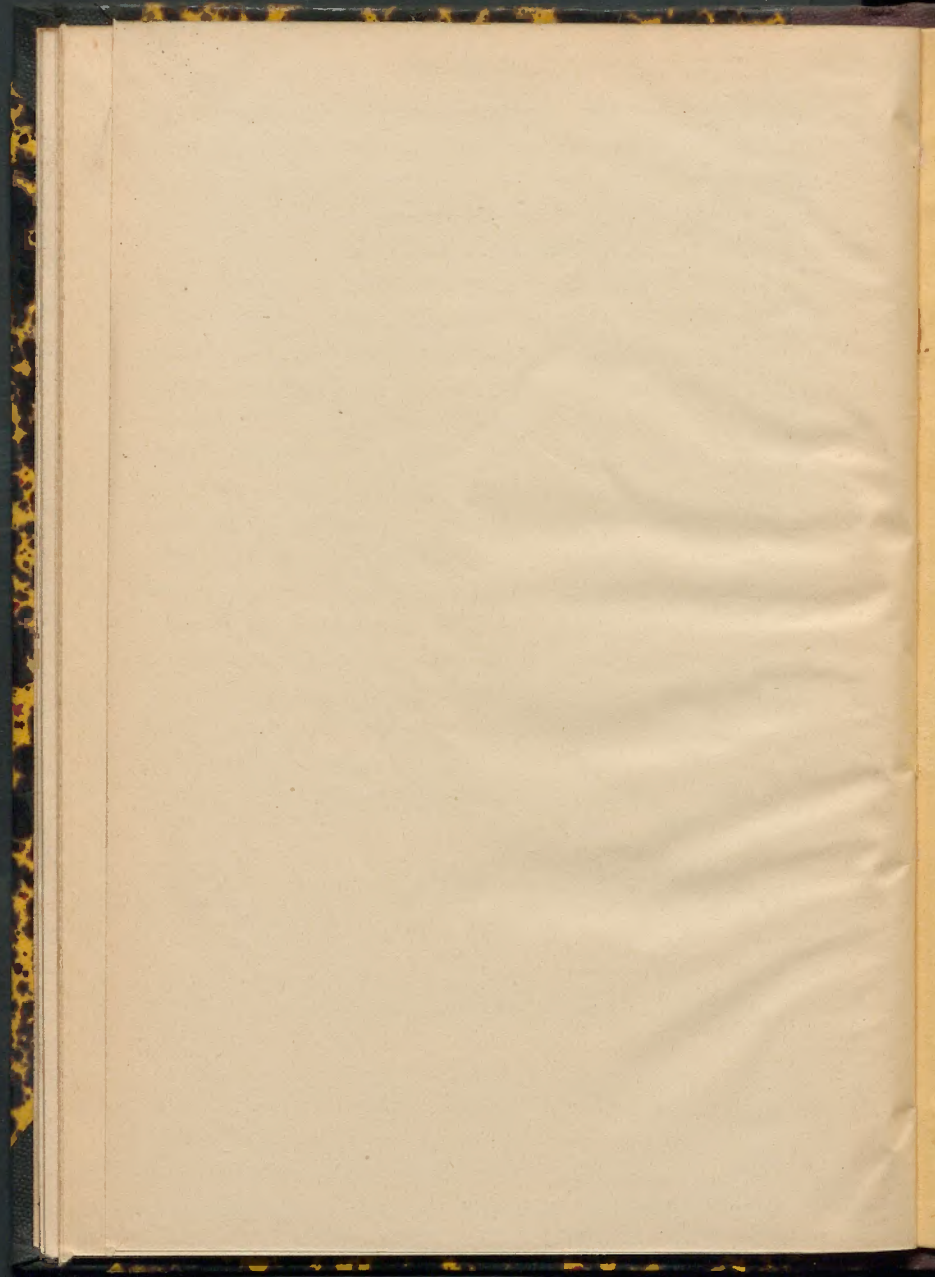
Պունլարտան հա՛նկըսը հագիզաթ սէօյլէտի : Իքիսի
պիրիլքտէ սահիհ օլամագ : Ծանըն էօլիւմսիւզլիւլիւ թա՛-
լիմինէ նագարէն Շէյթանըն սէօզիւ հագիզաթ իտի . զիրա
թա՛լիմ ի մէզքիւրիւն հիւքմիւնճէ էօլիւմ Եօզ տըր . վէ
էօլիւմ օլմատըղը հալտէ , հէր ատէմ Բրիստոսա իման

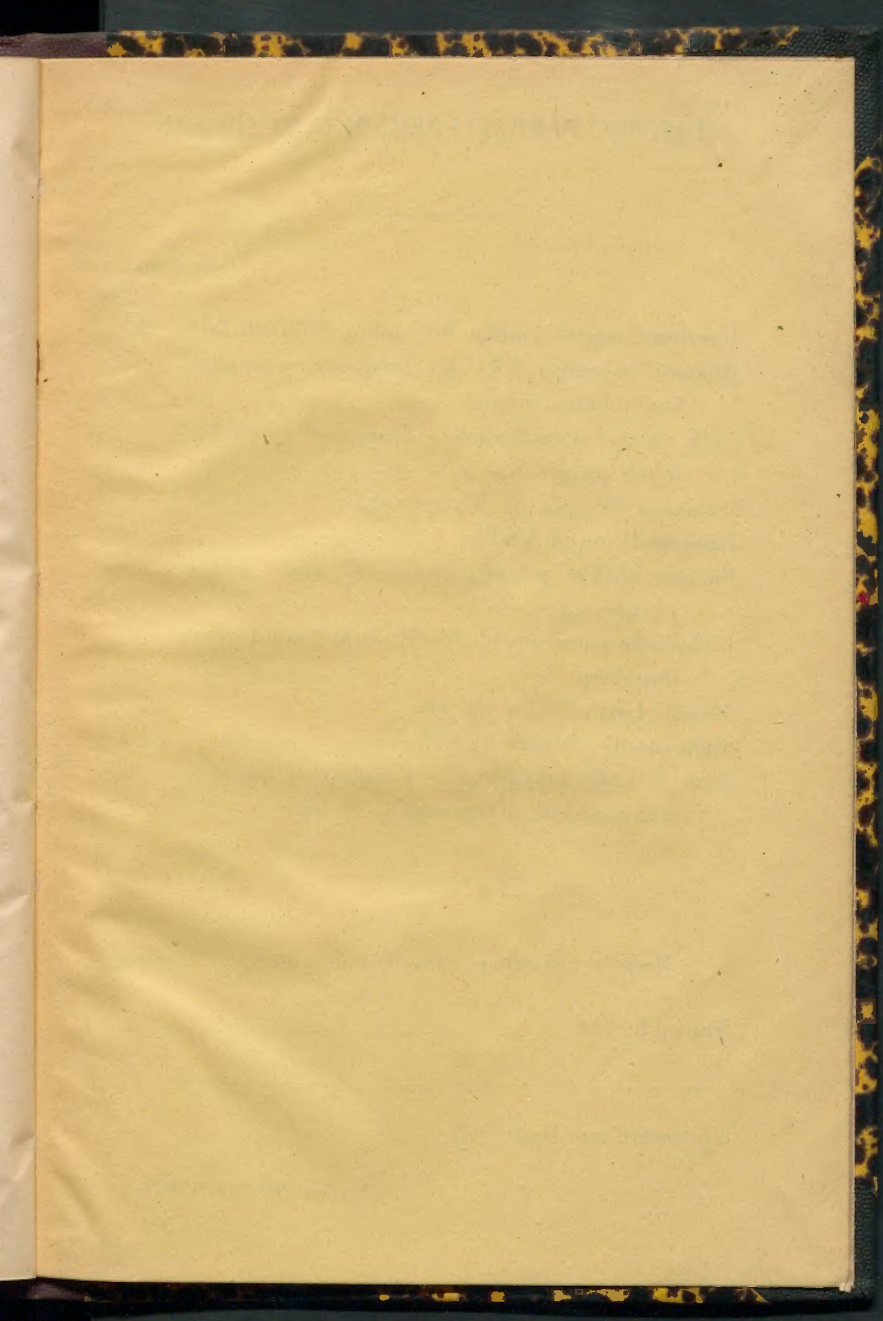
էթմէքսիզ հայաթա մալիք տիր , պու իսէ Ալլահը եա-
լանճը չըգտումագ տըր : Պինա՞նն 'ալէյ' ճանըն էօլիւմ-
սիւզլիւլիւ թա՛լիմի Ալլահը եալանճը տէյիւ պէր թարաֆ
էտիպ , Շէյթանը հագիգաթ փէրվէր վէ ինանըլմազա
չայէսթէ պիր զաթ մագամընա թէրֆի՝ էտէր :

Մէսէլէյի զիյատէ թէֆթիշ էթմէյիպ , պահսըմըզա
խիթամ վէրէլիմ : Պու գատար իսպաթլար աչըզ սուրէթ-
տէ կէօսթէրիրլէր քի ճանըն էօլիւմսիւզլիւլիւ թա՛լիմի
Ալլահըն հագիգաթընը իպթալ էտէր : Քէզալիք իսպաթ
էյլէտիք քի թա՛լիմի մէզքիւր գըյամէթ իւլ էմլաթ թա՛-
լիմինի , Քրիստոսըն իքինճի կէլիշի թա՛լիմինի , հիւքմ
թա՛լիմինի վէ Քրիստոսըն խըտմէթինի իպթալ էտէր վէ
պու տիւնեատան ախրէթէ պիր եօլ աչմագ շէրէֆինտէն
Քրիստոսը սօյուպ , օլ շէրէֆի Շէյթանա վէրիր : Էննի-
հայէ Ալլահը եալանճը տէյիւ պէր թարաֆ էտիպ անըն
եէրինէ Շէյթանը իգամէ էտէր : Իմտի ճիւմլէյէ բիճա է-
տէրիզ քի՝ պու շէյտէն գաչըպ , « Ալլահըն քէնտի Օղլը
հագգընտա վէրտիյի շէհատէթէ » ինանսընլար : « Վէ շէհ-
աթէ շէհաթէ քի Ալլահ պիզէ հայաթը էպէտիյէ վէրմիշ
տիր , վէ պու հայաթ անըն Օղլընտա տըր : Օղլա մալիք
օլան հայաթա մալիք տիր . Իպն Ուլլահա մալիք օլմայան
հայաթա մալիք տէյիւ տիր : »

ՄԱԹՊՈՒ՝ ՐԻՍԱԼԷԼԵՐԻՄԻՋԻՆ ՖԻԶՐԻՍԹԻ

Դր. Փր.

Մարգարէական խօսքը եւ անոր քննութիւնը	30
Աստուածաշունչը ի՞նչ կը սորվեցնէ ի մասին հանգստեան աւուր	10
Եսփ օրերը տէրունական Շաբաթը վերստին պիտի յայտնուի	10
Գրաաթը Քիւրքիւպի Մուգասէտէ	1
Բապարն 'ազիմ կիւնիւ	1
Բազար կիւնիւ քա՛թիլ էքմէք վէ օնա տաիր թէտիգաթ	20
Եւհօվանըն րահաթ կիւնիւնէ տաիր 'ազիմ պիր իսլահաթ	10
Ինտան էօլիւմսի՞ւզ մի տիր	10
Քրիստոսըն քէքար կէլիւթի	10
Ճանըն էօլիւմսիւզիւլիւ քա՛լիմի Քիթապը Մուգասէտէ միթապը՞զ մը տըր	1

— ❖ —

Պալատէ մէզիւր բիսալէլէրի տաթըն տրխազ
իսթէյէնլէրին

միրանա՛ւաթ էքմէլէրի :

Ծ. Ա. ՊԱՆՈՒՅԱՆ

